

Lokakuu 1917 – heinäkuu 1918

PUHEENVUORO KKN:n* ISTUNNOSSA MARRASKUUN 3 (16) pnä 1917

Toveri Lenin vastustaa kaikkinaisten sopimusten tekoa Vikzhelin¹ kanssa, joka huomenna kukistetaan vallankumouksellisin keinoin, alhaalta käsin. Moskovan tueksi on lähetettävä Pietarista luovia, vallankumouksellisia järjestäjävoimia, nimenomaan matruusiainesta. Elintarvikeongelma: pohjoisesta käsin olemme turvattuja. Sitten kun vallataan Moskova ja kukistetaan Vikzhel alhaalta käsin, saamme elintarvikkeita Volgalta.

*Julkaistu ensi kerran
6.—7. marraskuuta 1927
»Pravda» lehden 255. n:ossa
N. Gorbunovin artikkelissa
»Kuinka lokakuun päivinä
luotiin Kansankomissaarien
Neuvoston koneisto»*

*Julkaistaan
pöytäkirjamerkintöjen käsin kirjoitetun
kappaleen mukaan*

LISÄYKSIÄ ASETUSEHDOTUKSEEN TALVIVARUSTEIDEN PAKKO-OTOSTA RINTAMASOTILAILLE

Lisättävä:

Otsikko: + ... ja rikkaiden asuntojen pako-otosta köyhien hädän lieventämiseksi...

§ 1. ...huovan lisäksi jokin lämmin vaatekappale (palttoo, turkki, pusero, huopasaappaat y.m.).

§ 2. ...Rikkaiden asunnoksi katsotaan niin ikään jokainen

* Ks. alavilitettä s. IX. Toim.

asunto, jossa on huoneita yhtä monta tai useampia kuin tässä asunnossa vakinaisesti asuvia henkilöitä.

Rikkaiden asuntojen omistajien on kaiken omaisuuden konfiskoinnin uhalla jätettävä viipymättä 2 kappaleena ilmoitus omistamistaan ja rintaman tarpeisiin luovutettavista talvi-varusteista, toinen kappale talokomitealle ja toinen työläisten ja sotilaiden edustajien piirineuvostolle.

Rikkaiden asuntojen omistajien on saman rangaistuksen uhalla jätettävä viipymättä samoille virastoille ja samoin 2 kappaleena ilmoitus siitä, että he tyhjentävät toisen kahdesta rikkaasta asunnosta pääkaupungin köyhän väestön tarpeisiin (ts. kaksi rikasta perhettä, joilla kummallakin on rikas asunto, sitoutuvat muuttamaan tämän talven kuluessa toiseen asunnoistaan ja luovuttamaan sodan aiheuttaman äärimmäisen asunnontarpeen vuoksi toisen asunnon köyhän väestön käyttöön).

Talokomiteat laativat viipymättä luettelon pakko-ottoon joutuvista rikkaiden asunnoista ja työläisten edustajain piirineuvostot vahvistavat nämä luettelot sekä määräävät, millä ehdoilla ja missä järjestyksessä köyhät perheet saavat nämä asunnot käyttöönsä.²

*Kirjoitettu 1917 marraskuussa,
ennen 8 (21) päivää*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

»ASSOCIATED PRESS» UUTISTOIMISTON KIRJEENVAIHTAJALLE G. JARROSILLE MYÖNNETTY HAASTATTELU

MARRASKUUN 15 (28) pnä 1917

Bolshevikkien saatua Pietarissa toimitetuissa vaaleissa kuusi paikkaa³ »Associated Pressin» kirjeenvaihtaja haastatteli Kansankomissarien Neuvoston Puheenjohtajaa, joka oli puolueensa saaman suuren voiton innoittama.

— Mitä ajattelette perustavan kokouksen vaalien tuloksista? kysyi kirjeenvaihtaja.

— Ajattelen, että nämä vaalit ovat todistus bolshevikki-puolueen suuresta voitosta. Äänimäärä, jonka se sai touko-, elo- ja syyskuun vaaleissa, on lisääntynyt jatkuvasti⁴. Kun

saadaan kuusi paikkaa kahdestatoista kaupungissa, jossa porvaristo (kadetit⁵) on hyvin voimakas, se merkitsee voittoa Venäjällä.

— Otaksutteko, että kokoonpanoltaan sellainen perustava kokous, jota Pietarin vaalien tulokset enteilevät, hyväksyy kaikki kansankomissaarien hallituksen toimenpiteet?

— Hyväksyy kyllä, koska, kuten Te otaksutte, silloin meitä vastassa ei tule olemaan mitään enemmistöä, meillähän on yhdessä vasemmistoeserrien⁶ kanssa Pietarissa enemmistö (seitsemän kahdestatoista).

— Mitkä puolueet tulevat mukaan uuteen Kansankomissaarien Neuvostoon?

— En tiedä varmasti, mutta luullakseni bolshevikkien lisäksi ainoastaan vasemmistoeserrät.

*Julkaistu ensi kerran
osittain 1962 »Istorija SSSR»
aikakausjulkaisun 2. n:ossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisesti
1965 V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 54. osassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
Käännös englannista*

YLIMPIEN TOIMIHENKILÖIDEN JA VIRKAMIESTEN PALKOISTA

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI⁷

Katsoen välttämättömäksi ryhtyä äärimmäisen tarmokkaiisiin toimenpiteisiin ylimpien toimihenkilöiden ja virkamiesten palkkojen alentamiseksi poikkeuksetta kaikissa valtion, yhteisöjen ja yksityisten omistamissa laitoksissa ja yrityksissä Kansankomissaarien Neuvosto päättää:

1) määrätä kansankomissaarien korkeimmaksi palkaksi 500 ruplaa kuukaudessa lapsettomille ja 100 ruplaa lisää kustakin lapsesta; asuinhuoneisto saa käsittää enintään 1 huoneen kutakin perheenjäsentä kohden; 2) pyytää kaikkia työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajien paikallisneuvostoja valmistelemaan ja suorittamaan ylimpien toimihenkilöiden erikoisverotusta koskevia vallankumouksellisia toimenpiteitä; 3) velvoittaa Finanssiministeriön laatimaan yleisen lakiehdotuksen tällaisesta palkkojen alennuksesta;

4) velvoittaa Finanssiministeriön ja kaikki eri komissaarit tarkistamaan viipymättä ministeriöiden menoarviot ja alentamaan suhteettoman korkeita palkkoja ja eläkkeitä.

*Kirjoitettu marraskuun 18
(joulukuun 1) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI SOTAMINISTERIÖSTÄ⁸

Koska kenraali Manikovski on antanut Moskovon sotilaspiirissä vastavallankumouksellisen määräyksen, jolla kieltää vaihtamasta nimitettyjä päälliköitä valittuihin, —

koska kenraali Marushevski on käynyt Neuvostoa vastaan tähdättyjä neuvotteluja Duhoninin kanssa ja yrittänyt rikkollisesti sabotoida välirauhaneuvottelukunnan järjestämistä *, —

1) Manikovski ja Marushevski on viipymättä pidätettävä eikä heitä saa vapauttaa muuten kuin Kansankomissaarien Neuvoston luvalla⁹;

2) Sotaministeriössä on aloitettava viipymättä äärimmäisen tarmokas puhdistus ja erotettava ylimpään päällystöön kuuluvat epäluotettavat ainekset;

3) on kutsuttava viipymättä Pietariin luotettavia aineksia latvialaisten tarkka-ampujarykmenttien päällikkökunnan keskuudesta;

4) on kutsuttava viipymättä Pietariin yksi latvialainen tarkka-ampujarykmentti¹⁰;

5) on tiedotettava joka päivä KKN:lle mainittujen toimenpiteiden tosiasiallisesta suorittamisesta.

Tätä päätöstä ei julkaista.

*Kirjoitettu marraskuun 19
(joulukuun 2) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1965
V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 54. osassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* Ensimmäiset kaksi kappaletta on kirjoitettu L. D. Trotskin käsialalla. Toim.

VUOKRATALOJEN KONFISKAATIOTA KOSKEVAN LAIN TEESIT¹¹

1) *Kaikki* maa (kaupungeissa) siirtyy kansan haltuun (omistukseen).

2) *Vakinaisesti* vuokralle annetut talot konfiskoidaan kansan omistukseen.

3) *Ei*-vuokratalojen omistajat jäävät omistajiksi ja säilyttävät ilman mitään muutoksia omistusoikeutensa kunnes perustava kokous tekee päätöksensä.

4) Muutaman (2—3) kuukauden hyvitysmaksu konfiskoitujen talojen omistajille, jos he todistavat, etteivät...*

5) Asunnonvuokran perivät (mitkä?) *neuvostot* (neuvostojen juokseville tileille).

6) Rakennuslautakunnat (ammattiliitot + rakennusjärjestöjen yhtymä) huolehtivat myös talouspuolesta (polttoaine y.m.).

7) Vuokraa aletaan periä viipymättä.

8) Rakennus- ja talouslautakunnat alkavat toimia vähitellen, tietystä järjestyksessä sitä mukaa kuin ammattiliitot ja neuvostot muodostavat niitä.

9) Talojen lämmitys ja kunnossapito on talokomiteoiden ja muiden järjestöjen (ammattiliittojen, neuvostojen, kaupunginduuman polttoaineosaston y.m.) velvollisuus.

*Kirjoitettu marraskuun 20
(joulukuun 3) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI SOSIALISTISEN POLITIIKAN HARJOITTAMISESTA TALOUSELÄMÄN ALALLA¹²

1) Lähetetään 2—3 insinööriä Maanpuolustusasioita käsittelevään erikoisneuvottelukuntaan valvomaan ja laatimaan yleistä teollisuuden demobilisointisuunnitelmaa (tämän ryhmän muodostaminen annetaan Kozminin tehtäväksi)¹³;

2) muodostetaan 3—5-henkinen valiokunta KKN:n jäse-

* Lause on jäänyt kesken. *Toim.*

nistä (ja ei-jäsenistä) käsittelemään hallituksen talouspolitiikan peruskysymyksiä (valiokunnan muodostaminen annetaan Pjatakovin ja Buharinin tehtäväksi);

3) järjestetään elintarvikealan työntekijäin neuvottelukokous käsittelemään käytännöllisiä toimenpiteitä sotarovouksen ehkäisemiseksi ja erittäin suurta hätää kärsivien väestökerrosten aseman parantamiseksi (tämän neuvottelukokouksen järjestäminen annetaan Shljapnikovin + Manuilskin tehtäväksi).

*Kirjoitettu marraskuun 27
(joulukuun 10) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TALOUDELLISTEN TOIMENPITEIDEN OHJELMAN HAAMOTELMA

Pankkien kansallistaminen

Rahojen palauttaminen takaisin valtionkassaan

Uusitaan isot setelit

Vallankumoukselliset toimenpiteet tehtaiden siirtämiseksi hyödylliseen tuotantoon

Kulutuksen keskittäminen tehden kulutusyhdistysten jäsenyyden pakolliseksi

Ulkomaankaupan valtionmonopoli

Teollisuuden kansallistaminen

Valtionlainat.

*Kirjoitettu aikaisintaan
marraskuun 27 (joulukuun 10) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

MIELENOSOITUSTUNNUKSISTA¹⁴

Kehottaisin lisäämään 28. XI julkaistuihin mielenosoitustunnuksiin:

Häpeä niille »oikeisto»-eserrille ja »tshernovilaisille»¹⁵, jotka poistuivat talonpoikien edustajakokouksesta!

Eläköön neuvostovallan kannalle asettunut talonpoikien II yleisvenäläinen edustajakokous!

Työtätekevä kansa vaatii perustavaa kokousta tunnustamaan neuvostovallan ja neuvostohallituksen!

Eläköön pankkien kansallistaminen!

Alas sabotaasin harjoittajat ja lakkoilevat virkamiehet! Boikotti ja vallankumouksellinen terrori heitä vastaan!

Lenin

*Kirjoitettu marraskuun
28 (joulukuun 11) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1957
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 3. n:ossa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

EDESVASTUU PERUSTELEMATTOMISTA SYYTÖKSISTÄ

EHDOTUS VSDTP(b):n KK:n PÄÄTÖKSEKSI¹⁰

KK saattaa voimaan periaatteen:

kaikissa rettelöitä ja henkilökohtaisia syytöksiä koskevissa tapauksissa ne, jotka lausuvat julki sellaisia syytöksiä esittämättä tarkkoja syytteitä oikeuden edessä, katsotaan parjaajiksi;

— niitä, jotka katsovat tuonkaltaisten syytösten loukanneen itseään, kehoitetaan vetoamaan oikeuteen.

*Kirjoitettu marraskuun 29
(joulukuun 12) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1945
XXXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

SOTATARVIKETEHTAIDEN SIIRTÄMISESTÄ TALOUDELLISESTI HYÖDYLLISIIN TÖIHIN

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖS

Tov. Raskolnikov määrätään lähtemään kiireellisesti Kauppa- ja teollisuuskomissariaattiin sekä Elintarvikekomissariaattiin (konehankintaosastolle) järjestämään viipymättä tilauksia, jotka voitaisiin antaa merisotavarusteita rakentaville ja korjaustöitä tekeville tehtaille. Erittäin kiireellistä

on maatalouskaluston ja koneiden tuotanto, veturien rakentaminen ja korjaus. Ennen kaikkea on kiinnitettävä huomio Pietarin metallitehtaaseen, jolla on polttoainetta ja metallia pitkäksi aikaa.

Meriyli-intendentuurin tehtäväksi annetaan tarkistaa viipymättä Meriministeriön vuoden 1917 menoarviot tarkoituksena keskeyttää kaikki varojen käyttö sota-alusten rakennusohjelman toteuttamiseen ja yleensä kaikki tuottamattomat menot ja siirtää vastaavat määrärahat kansantaloudellisesti hyödyllisiin töihin. Tov. I. E. Gukovski valtuutetaan osallistumaan tähän työhön kaikkien laitosten menoarvioiden tarkistustyön erikoiskomissaarina.

Tov. Raskolnikov ja Meriyli-intendentuurin valtuuttama henkilö (tai tov. Gukovski) sekä Kauppa- ja teollisuuskomissariaatin valtuutettu velvoitetaan tekemään *joka päivä* selostus tämän määräyksen täytöstä Kansankomissaarien Neuvostolle.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

*Kirjoitettu marraskuun 29
(joulukuun 12) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TEESIT PUOLUEEN TEHTÄVISTÄ + AJANKOHTA

- (a) Tunnustetaan 25. X vallankumous sosialistiseksi vallankumoukseksi.
- (β) Torjutaan kaikki, millä pyritään rajoittamaan tätä toteamusta siinä hengessä, että se on palaamista porvarillis-demokraattiseen vallankumoukseen (siirtymisen asteittäisyys; pikkuporvariston kanssa liittoutumisen »vaihe» etc.).
- (γ) Proletariaatin diktatuuri, sen erikoisuudet erotukseksi »yleisestä», muodollisesta (porvarillisesta) demokratis-
mista, sen taktiikka.
- (δ) Neuvostovalta ja bolshevikkien valta.
- (e) Sopimus pikkuporvariston kanssa, mutta ei siinä mielessä, että liittoudutaan porvarillis-demokraattista vallanku-

mousta varten eikä siinä mielessä, että rajoitetaan sosialistisen vallankumouksen tehtäviä, vaan pitäen silmällä yksinomaan pikkuporvariston *erinäisten* kerrosten sosialismiin siirtymisen *muotoja*.

- (t) Porvarilliset vapaudet *versus** riistäjien nujertaminen.
- (x) Sabotaasin harjoittajat ja kapitalistit; kapitalistit ja porvariston »yleinen mielipide».
- (z) Perustava kokous ja sen alistaminen neuvostovallalle ja pakottaminen toimimaan kansalaissodan etuja ja olosuhteita vastaavasti.
- (n) Huippukerrosten järjestöt (Vikzhel¹, talonpoikainen TpKK etc.) ja taistelu niitä vastaan.
- (b) Taistelu reformismiin *nykyisiä* kannanottoja vastaan:
 - (1) pikkuporvarilliset mukana-kulkijat sitovat proletaariaatin kädet
 - (2) »pohjakerrosten» vallankumoustaistelun mittasuhteiden rajoittaminen
 - (3) kieltäytyminen terrorista.

Kirjoitettu marraskuussa 1917

Julkaistu ensi kerran 1957

*»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 1. n:o:ssa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VASTAUKSET ALEKSANDROVIN-GRUSHEVIN PIIRIN TYÖLÄISTEN VALTUUSKUNNAN ESITTÄMIIN KYSYMYKSIIN¹⁷

1) Kaivosten ja tehtaiden takavarikoinnista Aleksandrovin-Grushevin piirissä.

Kaivokset ja tehtaat voidaan konfiskoida vasta sitten, kun piiri on vapautettu Kaledinin joukoista ja vaikutuksesta.

2) Onko nyt hylättävä kaivokset ja muutettava keski-Venäjälle?

On pysyttävä paikoillaan ja tehtävä työtä niin kauan kuin kyetään pitämään puolia. Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselma tästä kysymyksestä: Aleksandrovin-Grushevin piirin työläisiä kehoitetaan ottamaan yhteys Harkoviin Punaisen kaartin aseistamista varten. Tovereita pyydetään pitämään puoliaan niin kauan kuin voimia riittää, viimeiseen saakka, ja jatkamaan työtä.

* — vastaan. *Toim.*

3) Vartioston lähettämisestä kaivoksille.

Meidän joukkomme liikehtivät kyllin suurilukuisina Kaledinin joukkojen suuntaan.

4) 3 000 000 ruplan suuruisen raha-avun myöntämisestä töitä varten.

Tov. Artjomin palattua Harkovista selviää kysymys Polttoainemonopolista¹⁸.

5) Onko Kaledinin hallituksen seteleitä pidettävä käypänä rahana? Setelit on katsottava mitättömiksi.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

*Kirjoitettu joulukuun 11
(24) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1959
XX XVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI VALTIONVIRASTOJEN TOIMIHENKILÖIDEN PALKKAUKSESTA¹⁹

Kansankomissaarien Neuvosto vahvistaa hallitusvirastojen henkilökuntakysymystä tutkineen valiokunnan esittämät ja hallitusvirastojen alempien toimihenkilöiden yleisvenäläisen edustajakokouksen hyväksymät peruspalkat normiksi, jota tulee pitää ohjeena.

*Kirjoitettu joulukuun 13
(26) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran 1965
V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 54. osassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

PRAKTIKKOVALIOKUNNAN MUODOSTAMISESTA

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI²⁰

Kansankomissaarien Neuvosto kehottaa Korkeinta kansantalousneuvostoa muodostamaan viipymättä praktikkovaliokunnan, jonka tehtäväksi annetaan koota kaikilta virastoilta,

laitoksilta ja järjestöiltä hyödyllisten tuotteiden valmistus-tilauksia, sijoittaa nämä tilaukset työtä vailla oleviin ja suljettaviin tehtaisiin ja tarkastaa, kuinka paljon näitä tilauksia todella annetaan ja täytetään. Valiokunnan tulee Korkeimman kansantalousneuvoston yleistä taloussuunnitelmaa lähtökohtanaan pitäen ehdottaa Kansankomissaarien Neuvostolle vallankumouksellisia toimenpiteitä, joihin se ryhtyy täyttääkseen viipymättä tehtävänsä, ja antaa kaksi kertaa viikossa selostus toiminnastaan.

*Kirjoitettu joulukuun 15
(28) pnä 1917*

*Julkaisu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi­kirjoituksen mukaan*

OHJE KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON ISTUNTOJEN KÄSITTELYLISTALLE OTETTAVIEN ASIOIDEN ESITTÄMISJÄRJESTYKSESTÄ

Jokaiselta komissaarilta, joka esittää jonkin kysymyksen ottamista Kansankomissaarien Neuvoston käsittelylistalle, vaaditaan alustava *kirjallinen* ilmoitus, jossa on mainittu:

a) mitä asia koskee (lyhyesti) [tämä maininta ei saa rajoitua pelkkään viittaukseen («siitä ja siitä asiasta»), vaan *on selitettävää* asian *s i s ä l t ö*].

b) mitä nimenomaan ehdotetaan Kansankomissaarien Neuvoston päätökseksi? (on osoitettava tarkasti, *mitä* esittäjä haluaa: pyytää myöntämään varoja; hyväksymään *se l l a i s e n* ja *s e l l a i s e n* päätöslauselman j.n.e.)

c) koskeeko puheena oleva asia muiden komissaarien hallintoaaroja? mitä nimenomaan? onko heiltä saatu kirjalliset lausunnot?²¹

Lenin

*Kirjoitettu joulukuun 16
(29) pnä 1917*

*Julkaisu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi­kirjoituksen mukaan*

**EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI OIKEUSASIAIN
KANSANKOMISSAARIN I. Z. STEINBERGIN
JA OIKEUSASIAIN KOMISSARIAATIN KOLLEGION
JÄSENEEN V. A. KARELININ VÄÄRÄSTÄ
MENETTELYSTÄ²²**

Kansankomissaarien Neuvosto katsoo, että Dzerzhinskin komission samoin kuin muidenkin neuvostojen nimittämien komissioiden²³ päätöksiin voidaan tehdä yleensä muutoksia ainoastaan hakemalla niihin muutosta Kansankomissaarien Neuvostolta, mutta ei missään tapauksessa oikeusasiain komissaarin määräyksillä.

Kansankomissaarien Neuvosto katsoo edelleen, että tovereiden Steinbergin ja Karelinin menettely — joulukuun 19 päivän vastaisena yönä vangittujen vapauttaminen — oli sekä muodollisesti että asiallisesti lainvastaista, sillä se soti sekä Dzerzhinskin komission oikeuksia että myös Kansankomissaarien Neuvoston suoranaista päätöstä vastaan, joka tehtiin illalla 18. XII vangittujen pidättämisestä henkilöilisyiden selvittämistä varten.

*Lenin**

*Kirjoitettu joulukuun 19 p:nä 1917
(tammikuun 1 p:nä 1918)*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PLEHANOV TERRORISTA

Oli aika, jolloin Plehanov oli sosialisti, vallankumouksellisen sosialismin huomatuimpia edustajia.

Niinä — palaamattomasti ikuisuuteen vierähtäneinä — aikoina Plehanov lausui mielipiteensä eräästä kysymyksestä, jolla on ratkaiseva merkitys juuri nykykaudella.

Se tapahtui vuonna 1903, kun Venäjän sosialidemokratia käsitteli toisessa puoluekokouksessa ohjelmaansa.

Tuon edustajakokouksen pöytäkirjoissa on säilynyt seuraava varsin opettavainen, kuin vasiten nykypäivää varten kirjoitettu sivu:

* Asiakirjan on allekirjoittanut myös J. V. Stalin. *Toim.*

»*Posadovski*. Se mitä täällä on sanottu korjausehdotusten puolesta ja niitä vastaan, tuntuu minusta vakavalta erimielisyydeltä eikä kiistalta yksityisseikoista; olemme epäilemättä eri mieltä seuraavasta peruskysymyksestä: *pitääkö tulevan politiikkamme riippua yksistä tai toisista demokratian perusperiaatteista, jotka tunnustetaan ehdottomiksi arvoiksi, vai onko kaikki demokratian periaatteet alistettava palvelemaan yksinomaan meidän puolueemme etuja?* Kannatan päättäväisesti jälkimmäistä. Demokratian periaatteiden joukossa ei ole mitään sellaista, jota meidän ei tulisi alistaa palvelemaan puolueemme etuja. (H u t o: 'Myös henkilöllinen koskemattomuus?') Kyllä! myös henkilöllinen koskemattomuus! Tavoitteeseemme — yhteiskunnalliseen vallankumoukseen — pyrkivänä vallankumouksellisena puolueena meidän tulee määrätä suhteemme demokratian periaatteisiin pitäen silmällä yksinomaan tuon tavoitteen mahdollisimman pikaista saavuttamista, puolueemme etuja. Jos se tai tämä periaate on meille epäedullinen, emme saata sitä voimaan.

Sen vuoksi vastustan ehdotettuja korjauksia, koska ne saattavat vastaisuudessa rajoittaa toimintavapauttamme.

Plehanov. Kannatan täydellisesti *toiv. Posadovskia*. Sitä tai tätä demokratian periaatetta ei saa tarkastella sellaisenaan, abstraktisena, vaan sen suhteessa periaatteeseen, jota voidaan sanoa demokratian johtavaksi periaatteeksi, nimittäin siihen periaatteeseen, joka kuuluu: *salus populi suprema lex**. Vallankumousmiehen kielelle käännettynä tämä merkitsee, että vallankumouksen menestys on korkein laki. Jos vallankumouksen menestyksen nimessä olisi tilapäisesti rajoitettava jotakin demokratian periaatetta, olisi rikollista olla rajoittamatta sitä. Henkilökohtainen mielipiteeni on se, että yksinpä yleisen äänioikeuden periaatettakin on tarkasteltava mainitsemani demokratian johtavan periaatteen kannalta. Hypoteettisesti on ajateltavissa sellainen tapaus, että me sosialidemokraatit asetamme vastustamaan yleistä äänioikeutta. Italian tasavaltojen *torvaristo* riisti aikoinaan poliittiset oikeudet aatelisilta. Vallankumouksellinen proletariaatti saattaisi rajoittaa yläluokkien poliittisia oikeuksia, kuten yläluokat ovat aikoinaan rajoittaneet proletariaatin poliittisia oikeuksia. Sellaisen toimenpiteen tarpeellisuutta voitaisiin arvostella vain pitäen silmällä sääntöä: *salus revolutionis suprema lex***. Samalle kannalle meidän tulisi asettua myös parlamenttien pitkäikäisyyttä koskevassa kysymyksessä. Jos kansa valitsisi vallankumouksellisen intomielisyyden vallassa oikein hyvän parlamentin, eräänlaisen *chambre introuvable'n* (verrattoman kamarin), meidän olisi pyrittävä tekemään siitä pitkäikäinen parlamentti; jos taas vaalit osoittautuisivat epäonnistuneiksi, meidän olisi pyrittävä hajottamaan parlamentti ei kahden vuoden, vaan mikäli mahdollista kahden viikon kuluttua.» (Puolueen toisen edustajakokouksen pöytäkirjat, ss. 168—169.)

Sosialismin vihollisilta voidaan riistää tietyksi ajaksi paitsi henkilöllistä koskemattomuutta, paitsi painovapautta myös yleinen äänioikeus. Huono parlamentti on pyrittävä »hajottamaan» kahdessa viikossa. Vallankumouksen edut,

* — kansan etu on ylin laki. *Toim.*

** — vallankumouksen etu on ylin laki. *Toim.*

työväenluokan edut ovat ylin laki. Näin ajatteli Plehanov silloin kun hän oli sosialisti. Näin ajatteli yhdessä Plehanovin kanssa suurin osa nykyisistä menshevikeistä, jotka nyt kirkuvat »bolshevikkien terrorista».

»Vallankumouksen edut» vaativat nyt taistelemaan ankarasti sabotaasin harjoittajia, junkkarikapinoiden järjestäjiä ja pankkiirien rahoittamia lehtiä vastaan. Kun neuvostovalta lähtee tämän taistelun tielle, menshevikkien ja eserrien leiriin kuuluvat herrat »sosialistit» huutavat kaikilta katoilta, ettei voida sallia kansalaissotaa eikä terroria.

Eikö se ollut terroria, herrat, kun teidän Kerenskinne²⁴ saattoi rintamalla uudestaan voimaan kuolemanrangaistuksen?

Eikö se ollut kansalaissotaa, herrat, kun teidän kokoomusministeristönne ampui Kornilovin²⁵ käsin kokonaisia rykmenttejä sen vuoksi, etteivät ne olleet kyllin sotaintoisia?

Eikö se ollut terroria, herrat, kun teidän Kerenskinne ja Avksentjevinne²⁶ telkesivät yksistään Minskin vankilaan 3000 sotamiestä »vahingollisen agitaation» takia?

Eikö se ollut terroria, herrat, kun te vainositte *työväenlehtiä*?

Ero on vain siinä, että Kerenskit, Avksentjevit ja Lieberdanit²⁷ ovat harjoittaneet sulassa sovussa Kornilovien ja Savinkovien²⁸ kanssa terroria *työläisiä, sotamiehiä ja talonpoikia vastaan* harvalukuisten tilanomistajien ja pankkiirien eduksi, mutta neuvostovalta ryhtyy päättäviin toimenpiteisiin tilanomistajia, sotarosvoja ja heidän apureitaan vastaan *työläisten, sotamiesten ja talonpoikien eduksi*.

»Pravda» n:o 221,
tammikuun 4 pnä 1918
(joulukuun 22 pnä 1917)
ja »Izvestija TsIK» n:o 259,
joulukuun 23 pnä 1917

Julkaistaan »Pravda» lehden
tekstin mukaan, joka on tarkistettu
vertaamalla »Izvestija TsIK»
lehden tekstiin

EHDOTUS VSDTP(b):n KK:n PÄÄTÖSLAUSELMAKSI S. A. LOZOVSKIN EROTTAMISESTA PUOLUEESTA

VSDTP:n (bolshevikkien) KK:n päätöslauselma

Ottaen huomioon, että

1) tov. Lozovski on Lokakuun vallankumouksen alkamis-
hetkestä lähtien esittänyt katsomuksia, jotka eroavat perin
pohjin puolueen katsomuksista ja yleensä vallankumouk-

sellisen proletariaatin näkökannasta, mutta sen sijaan käyvät kaikessa oleellisessa yhteen sen pikkuporvarillisen kannan kanssa, joka kiistää proletariaatin diktatuurin välttämättömänä sosialismiin johtavana siirtymävaiheena;

2) porvariston kannalle siirtyneessä »Novaja Zhizn»²⁹ lehdessä...* marraskuuta julkaisemallaan lausunnolla³⁰ tov. Lozovski aiheutti yleistä suuttumusta ei ainoastaan puolueen jäsenten, vaan myös valvutuneiden työläisten keskuudessa yleensä, jota paitsi heti tuon lausunnon julkaisemisen jälkeen tehtyä VSDTP:n KK:n päätöstä tov. Lozovskin erottamisesta puolueesta ei saatettu julkisuuteen eikä pantu täytäntöön vain sen tähden, että eräät toverit sanoivat olevansa siinä toivossa, että toveri Lozovskin horjunta on tilapäistä ja aiheutuu vain siitä, ettei hän ole heti kyennyt käsittämään tavattoman nopeasti tapahtuvan historiallisen kumouksen merkitystä;

3) niiden tovereiden toive, jotka halusivat antaa tov. Lozovskille aikaa käsittää täydellisesti nykyisen vallankumouksen merkityksen, ei ole toteutunut, ja toveri Lozovskin koko poliittinen menettely yleensä ja varsinkin hänen artikkelelinsa »Professionalnyi Vestnikin» 7. ja 8. numerossa³¹ todistavat kyseisen toverin katsomusten eroavan täydellisesti sosialismin pohjimmaisista periaatteista siinä, mikä koskee proletariaatin tehtävää socialistisessa vallankumouksessa;

4) kuulumalla puolueeseen henkilö, joka on ollut ammatillisessa liikkeessä huomattavalla toimipaikalla ja aiheuttaa tässä liikkeessä ennen näkemätöntä porvarillista turmelusta, ei ainoastaan saata huonoon valoon puoluetta ja demoralisoi kaikkea järjestötyötä proletariaatin keskuudessa, vaan myös vaikeuttaa käytännössä suuresti ammattiliittojen kiireellisen tehtävän täyttämistä — socialistisen teollisuuden järjestämistä;

5) saman puolueen riveissä on mahdotonta toimia yhdessä henkilön kanssa, joka ei ole käsittänyt puolueohjelmamme tunnustaman proletariaatin diktatuurin välttämättömyyttä eikä sitä, että ilman tällaista diktatuuria, t.s. ilman johdonmukaista, armotonta, mistään porvarillis-demokraattisista kaavoista piittaamatonta riistäjien vastarinnan lannistamista ei voida suorittaa socialistista eikä edes johdonmukaista demokraattista kumousta, ei voida ryhtyä mihinkään tehok-

* V. I. Lenin on jättänyt käsikirjoitukseen paikan päivämäärää varten. *Toim.*

kaisiin toimenpiteisiin kriisin ja sodan aiheuttaman rappio-tilan torjumiseksi;

6) saman puolueen riveissä on mahdotonta toimia yhdessä henkilön kanssa, joka kiistää valtiovallan haltuunsa ottaneen proletariaatin sosialistiset tehtävät eikä tunnusta, että ammattiliitot ovat velvolliset ottamaan suorittaakseen valtiollisia funktioita ja järjestämään erittäin tarmokkaasti ja päätävästi tuotteiden tuotannon ja jaon sosialistiselle pohjalle koko valtion mitassa; —

— tämän huomioon ottaen VSDTP:n KK on päättänyt erottaa toveri Lozovskin VSDT:n (bolshevikkien) Puolueesta ja julkaista tämän päätöksen viipymättä.

*Kirjoitettu joulukuun 30 pnä 1917
(tammikuun 12 pnä 1918)*

*Julkaistu 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjotuksen mukaan*

KKN:n PÄÄTÖS TAISTELUSTA KALEDINIA³² VASTAAN

1

KKN:n PÄÄTÖS

Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyy päättävät toimenpiteet, joihin tov. Antonov³³ on ryhtynyt kaledinilaisia ja heidän apureitaan vastaan taisteltaessa, ja samalla päättää, että sotaväen komentajalla on oikeus soveltaa rankaisutoimenpiteitä sabotaasia harjoittaviin kapitalisteihin, jotka uhkaavat aiheuttaa työttömyyttä ja nälänhätää, ja jopa lähettää syylliset pakkotöihin kaivoksiin.

2

LISÄYS KKN:n PÄÄTÖKSEEN

Niin pian kuin vallankumouksellisten tuomioistuinten muodostaminen käy mahdolliseksi, ne käsittelevät viipymättä jokaisen pakkotöihin määräämistapauksen ja joko määräävät pakkotyötuomion pituuden tai vapauttavat pidätetyt.

*Kirjoitettu: päätös joulukuun
30 pnä 1917 (tammikuun 12 pnä
1918); lisäys päätökseen
tammikuun 1 (14) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran: päätös 1942
XXXIV Lenin-kokoelmassa;
lisäys päätökseen 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjotusten mukaan*

YLIMPIEN TOIMENHALTIJAIN PALKKANORMISTA

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI³⁴

Kansankomissaarien Neuvosto päättää tov. Shljapnikovin tekemän ylimpien toimenhaltijain palkanormia koskevan kyselyn johdosta:

1) vahvistaa, että KKN:n jäsenten 500 ruplan kuukausipalkkaa koskeva asetus tarkoittaa korkeimpien palkkojen *likimääräistä* normia, mutta ei kiellä maksamasta spesialisteille enemmän;

2) muistuttaa, että KKN:n asetus vaatii ryhtymään valankumouksellisiin toimenpiteisiin kohtuuttoman korkeiden palkkojen alentamiseksi³⁵;

3) kehottaa kaikkia kansankomissaareja ilmoittamaan viipymättä, mitä nimenomaan on tehty tämän asetuksen täytännönpanemiseksi;

4) kehottaa finanssiasiaain komissaaria ilmoittamaan, onko ryhdytty päättäviin toimenpiteisiin tuloveron perimiseksi ja tämän veron kiertämisen ehkäisemiseksi;

5) kehottaa työläisten, sotilaiden ja talonpoikien paikallisneuvostoja ryhtymään tarmokkaampiin toimenpiteisiin ylimääräisten verojen perimiseksi kohtuuttoman suurista tuloista.

*Kirjoitettu tammikuun 2
(15) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ELINTARVIKETILANTEEN PARANTAMISTOIMENPITEISTÄ

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI³⁶

Lykäten elintarvikeneuvostoa koskevien asetusten julkaisemisen elintarvikejärjestöjen edustajien neuvottelukokouksiin saakka ja vaatiens tiukasti kaikkia elintarvikealan työntekijöitä pysymään toimissaan ja välttämään erillisiä selkauksia

Kansankomissaarien Neuvosto antaa Yleisvenäläisen elintarvikeneuvoston ja Elintarvikeasiain komissariaatin teh-

täväksi lähettää entistä ripeämmin paitsi komissaareja myös lukuisia aseellisia osastoja edistämään ääri vallankumouksellisin toimenpitein lastien kuljetusta, viljan hankintaa ja luovutusta j.n.e. sekä käymään armotonta taistelua keinotelihoita vastaan, jopa kehottaen paikallisneuvostoja ampuamaan paljastetut keinotelijat ja sabotaasin harjoittajat paikalla.

Kansankomissaarien Neuvosto kehottaa pidättymään anosten lisäämisestä ja sen sijaan lähettämään enemmän viljajunia ja valvomaan tarkasti niiden kulkua.

On ryhdyttävä pikaisiin toimenpiteisiin Pietarin rautatie-solmun tyhjentämiseksi, vastuu tämän tehtävän suorittamisesta langetetaan Yleisvenäläiselle elintarvikeneuvostolle.

Yleisvenäläinen elintarvikeneuvosto velvoitetaan selostamaan joka päivä KKN:lle elintarvikehankintojen kulkua ja esittämään elintarvikkeiden hankintaoperaatioiden suunnitelma.

*Kirjoitettu tammikuun 14
(27) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

KKN:n KYSELY VASEMMISTOESERRIEN PUOLUEEN KK:lle³⁷

Kansankomissaarien Neuvoston yöllä 14. I hyväksymän päätöksen nojalla — oheen liitetään ote pöytäkirjavihkosta — pyydämme vasemmistoeserrien puolueen KK:ta ilmoittamaan:

1) milloin vasemmistoeserrien Pietarin komitea teki päätöksen, ettei se halua nimittää työntekijöitä Tutkintakomissioon niin kauan kuin Kozlovski kuuluu siihen?

2) millainen on tuon päätöksen sanamuoto?

3) tunsiko vasemmistoeserrien puolueen Keskuskomitea tuon päätöslauselman ja käsiteltiinkö sitä vasemmistoeserrien puolueen KK:ssa?

4) milloin ja kuka (vasemmistoeserristä) ilmoitti Pietarin Neuvostossa tai sen toimeenpaneavassa komiteassa, että vasemmistoeserrät eivät tule Tutkintakomissioon niin kauan kuin Kozlovski kuuluu siihen?

5) ovatko vasemmistoeserrät täyttäneet Pietarin Neuvoston päätöksen, jossa vasemmistoeserriä kehoitettiin esittämään määrätyn ajan kuluessa todisteensa Kozlovskia vastaan?

*Kirjoitettu tammikuun 15
(28) pnä 1918*

*Julkaisu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI ITÄMEREN JA MUSTAN MEREN LAIVASTON ALISTUSJÄRJESTYKSESTÄ³⁸

Katsoen 51. §:ään liittyvän selityksen sanamuodon epätarkaksi tai väärinkäsitykseen perustuvaksi, koska teksti kirjaimellisesti merkitsee yleisvaltakunnallisen neuvostovaltan johtavan osuuden kieltämistä³⁹, KKN pyytää laivaston lainsäädäntöelintä tarkistamaan mainitun selityksen sanamuodon.

KKN merkitsee tiedoksi laivaston edustajain ilmoituksen, ettei kyseisessä selityksessä millään muotoa kiistetä neuvostohallituksen keskusvaltaa, ja velvoittaa toverit Proshjanin ja Lunatsharskin laatimaan motivoitun Kansankomissaarien Neuvoston vetoituksen laivaston lainsäädäntäelimelle esittäen siinä Kansankomissaarien Neuvoston kannan.

*Kirjoitettu tammikuun 15
(28) pnä 1918*

*Julkaisu ensi kerran 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TYÖPALKOISTA

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI⁴⁰

Kansankomissaarien Neuvosto vahvistaa Posti- ja lennätinkomissariaatin menoarvion väliaikaisesti, kahdeksi kuukaudeksi, pitäen silmällä sitä, että ryhdytään viipymättä tarkistamaan ja tasoittamaan yleisesti virka- ja työpalkkoja kaikilla ammattialoilla ja maan kaikilla seuduilla.

Tämän tarkistuksen suorittaa Työkomissariaatti yhteisymmärryksessä kaikkien muiden komissariaattien ja työväenjärjestöjen kanssa.

*Kirjoitettu tammikuun 16
(29) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUKSET KKN:n PÄÄTÖKSIKSI ELINTARVIKEASIAIN JÄRJESTELYSTÄ⁴¹

Kansankomissaarien Neuvosto pyytää Elintarvikejärjestöjen kokousta nimeämään viipymättä, jo huomisaamuna muutamia, vaikkapa kolme kokeneinta elintarvikealan työntekijää, jotka voisivat heti paikalla osallistua nykyisten ylimpien elintarvikelaitosten työhön ja mitä päättävimpien vallankumouksellisten toimenpiteiden suunnitteluun nälhädän torjumiseksi.

Kansankomissaarien Neuvosto pyytää Elintarvikejärjestöjen kokousta valitsemaan valiokunnan, jonka tulee kuulla kaikkien keskenään konfliktiin joutuneiden ryhmien, laitosten ja elintarvikealan työntekijäin tiedotukset, ja jättämään KKN:lle tämän valiokunnan lausunnon.

*Kirjoitettu tammikuun 16
(29) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI PIETARIN NEUVOSTON TUTKINTAKOMISSION TOIMINNASTA

21. I 1918 pidetyssä istunnossa

Kuultuaan Tutkintakomission toimintaa koskevan tutkintakomission selostuksen KKN päätti:

Täydentää komissiota kahdella jäsenellä, nimittää siihen tov. Algasovin ja yhden bolshevikin Sverdlovin osoituksen mukaan.

Myöntää komissiolle oikeuden suorittaa kotitarkastuksia, takavarikkoja ja pidätyksiä sopimatta niistä ennakolta minikään laitoksen kanssa.

Antaa komission käytettäväksi tekniset välineet ja myöntää sille luottoa Oikeuskomissariaatin varoista.

Pyytää komissiota toimimaan ripeämmin ja tarmokkaammin voidakseen erottaa pikemmin muista ne, joiden syyttömyys on jo ilmeinen, koska syytökset ovat selvästi valheellisia⁴².

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

SOTATARVIKETEHTAIDEN SIIRTÄMISESTÄ TALOUDELLISESTI HYÖDYLLISIIN TÖIHIN

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI

Valittaen syvästi sitä, että asianomaiset komissariaatit ovat viivästyttäneet tavattomasti metallitehtaiden käytännöllistä siirtämistä hyödyllisiin töihin, KKN pyytää Pietarin metallimiesten liittoa, että se ryhtyisi viipymättä Työkomissariaatin, Pietarin Neuvoston ja KKTN:n myötävaikutuksella siirtämään metallitehtaita rautatiekaluston korjaus- ja parannustöihin sekä valmistamaan tuotteita, joita voidaan vaihtaa viljaan, j.n.e.

Kaikki sotatarviketoimitukset on lopetettava.

*Kirjoitettu tammikuun 23
(helmikuun 5) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

LISÄYS LUONNOKSEEN »PERUSLAKI MAAN SOSIALISOINNISTA»⁴³

Silloin kun maata ei tarkoiteta viljeltäväksi (rakennustoiminta, kulttuuri- ja sivistyslaitokset, erikoiset ansiotoimet y.m.s.), tontin suuruuden määräävät paikallisneuvostot lupaa hakevan henkilön tai laitoksen tarpeita vastaavasti ja riippuen siitä, kuinka välttämätön on yhteiskunnallisesti se tarkoitus, johon maata pyydetään.

*Kirjoitettu 1918 tammikuussa,
ennen 27 (helmikuun 9) päivää*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**LISÄYS ASETUSEHDOTUKSEEN
TEIDEN VARTIOINNISTA HUOLEHTIVAN
YLEISVENÄLÄISEN HALLINNONHAAROJEN
YHTEISEN ERIKOISKOMISSION
PERUSTAMISESTA⁴⁴**

Vartiosto velvoitetaan ennen kaikkea toimimaan säälimättä keinottelun ja luvottomien elintarvikekuljetusten ehkäisemiseksi.

*Kirjoitettu tammikuun 30
(helmikuun 12) pnä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaislaan
käsi kirjoituksen mukaan*

**PIETARIN ELINTARVIKETILANTEEN
PARANTAMISEKSI EHDOTETUT TOIMENPITEET**

Kansankomissaarien Neuvosto velvoittaa Kululaitoskomissariaatin laatimaan viipymättä ja esittämään KKN:lle ehdotuksen asetukseksi, jolla kielletään kaikki ilmainen matkustus rautateillä lukuun ottamatta yhtä matkaa jokaiselle kotiutetulle sotamiehelle hänen palatessaan palveluspaikastaan kotiseudulle.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

KKN velvoittaa Valtionpankin johtajan lähettämään ensi vuorossa ja ehdottomasti 200 miljoonaa ruplaa etelään Jakubovin komennuskunnalle puutetta kärsivien seutujen huoltamiseksi viljalla Elintarvikekomissariaatin osoituksen mukaan.

Elintarvikekomissariaatin tulee sopia pikaisesti Sotakomissariaatin kanssa rintamalla olevien tienrakennusosastojen hetikohtaisesta käyttämisestä elintarvikkeiden hankintatyössä. Näitä osastoja on lähetettävä mahdollisimman paljon viljaseuduille rakentamaan ratoja sekä parantamaan ja jou-

duttamaan muiden kiireellisten toimenpiteiden avulla viljan kuljetusta ja luovutusta.

*Kirjoitettu tammikuun 30
(helmikuun 12) pñä 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KKN:n PÄÄTÖS SABOTOIJIEN TYÖHÖNOTTOJÄRJESTYKSESTÄ⁴⁵

Kansankomissaarien Neuvosto päättää: sabotoijien kanssa ei käydä mitään neuvotteluja.

Kansankomissaareille myönnetään oikeus ottaa työhön yksityishenkilöinä niitä sabotoijia, jotka neuvostovaltaan täysin alistuvina ja sitä kannattavina ovat tarpeellisia asianomaisissa laitoksissa.

*Kirjoitettu tammikuun 31
(helmikuun 13) pñä 1918*

*Julkaistu helmikuun 14 (1) pñä 1918
»Pravda» lehden 25. n:ossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PUHE YT_pKK:n BOLSHEVIKKIRYHMÄN JA VASEMMISTOESERRIEN RYHMÄN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA HELMIKUUN 19 pñä 1918

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin piti pitkän, kaksi tuntia kestäneen puheen. Puheessaan hän kehitteli niitä perusajatuksia, että Venäjällä ei ole ulospääsyä, että on solmittava viipymättä erillisrauha, sillä saksalaiset etenevät kautta koko rintaman yhtenäisenä massana, emmekä me kykene vastustamaan miljoonaisten joukkojen rynnistystä. Solmittuamme rauhan ryhdymme järjestämään maan sisäistä elämää sekä syventämään sosialistista vallankumousta ja voimme viedä menestyksellisesti päätökseen ne perusteelliset uudistukset, joiden tulee jouduttaa sosialistisen järjestelmän pystyttämistä Venäjällä.

*»Sotsial-Demokrat» n:o 28,
helmikuun 20 (7) pñä 1918*

*Julkaistaan
»Sotsial-Demokrat»
lehden tekstin mukaan*

PUHE LATVIALAISILLE TARKKA-AMPUJILLE HELMIKUUN 20 pnä 1918

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin piti laajan puheen kehottaen latvialaisia tukemaan neuvostovaltaa rauhan kysymyksessä. Meidän on annettava uupuneelle Venäjän kansalle rauha hinnalla millä hyvänsä, siten lujitamme vallankumousta ja alamme rakentaa uutta nuorta Venäjää. Luovutetut alueet eivät kuitenkaan jää heille, sillä Venäjän vallankumous vyöryy lähiaikoina paitsi Saksaan myös muihin sota käyviin valtioihin. Yhteiskunnallinen maailmanvallankumous pakottaa Saksan imperialismin luopumaan kaikista valtaamistaan alueista.

»Novaja Zhizn» n:o 30,
helmikuun 21 (8) pnä 1918

Julkaistaan
»Novaja Zhizn» lehden tekstin mukaan

PUHELINSANOMA BOLSHEVIKKIPUOLUEEN PIETARIN KOMITEAN TYÖVALIOKUNNALLE JA KAIKILLE PIIRIKOMITEOILLE⁴⁶

21 (8). II 1918. Klo 12.20 j. p. p.

Kehotamme nostattamaan jalkeille tuntiakaan hukkaamatta kaikki työläiset, jotta voitaisiin tänä iltana tehtäviä Pietarin Neuvoston päätöksiä vastaavasti järjestää kymmeniä tuhansia työläisiä ja lähettää järjestään kaikki porvarit viimeistä myöten näiden työläisten valvomina kaivamaan taisteluhautoja Pietarin edustalle. Vain siinä on vallankumouksen pelastus. Vallankumous on vaarassa. Taisteluhautojen linjan osoittavat sotilashenkilöt. Varatkaa työvälineitä ja, mikä tärkeintä, järjestäkää ja saattakaa liikekannalle järjestään kaikki.

Lenin

Julkaistu ensi kerran 1962
V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 35. osassa

Julkaistaan
kästikirjoituksen mukaan

**KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
PÄÄTÖS SAKSAN RAUHANEHTOJEN
HYVÄKSYMISESTÄ⁴⁷**

Työläisten, Sotilaiden ja Talonpoikien Edustajien Neuvostojen Toimeenpanevan Keskuskomitean 24:nä helmikuuta klo 4.30 aamuyöstä tekemän päätöksen mukaisesti Kansankomissaarien Neuvosto on päättänyt hyväksyä Saksan hallituksen esittämät rauhanehdot ja lähettää valtuuskunnan Brest-Litovskiin.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

*Kirjoitettu
helmikuun 24 pnä 1918*

*Julkaistu helmikuun 25 (12) pnä
1918 »Pravda» lehdessä 35. n:on
iltapainoksessa ja
»Izvestija TsIK» lehdessä 33. n:on
ylimääräisessä iltapainoksessa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**SOPIMUKSESTA
SUOMEN SOSIALISTISEN
TYÖVÄENTASAVALLAN KANSSA⁴⁸**

1

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI

Kansankomissaarien Neuvosto päättää:

Katsoa periaatteessa kohtuudenmukaiseksi suomalaisten tovereiden toivomuksen, että Suomen Sosialistiselle Työväentasavallalle luovutettaisiin alue, jonka suomalaiset ovat osoittaneet sopimusluonnoksen 6. §:ään esittämässään lisäyksessä.

Selvittelykomitean tehtäväksi annetaan määritellä, millä tavalla tämä luovutus käytännöllisesti toimitetaan.⁴⁹

Kirjoitettu helmikuun 25 pnä 1918

2

KKN:n OHJE VENÄLÄIS-SUOMALAISELLE
SELVITTELYKOMITEALLE

Kansankomissaarien Neuvosto antaa Komitealle seuraavan ohjeen:

On oikeudenmukaista ja välttämätöntä vaatia takeita täysistä valtiollisista oikeuksista kummankin tasavallan kansalaisille, jotka asuvat toisen tasavallan alueella.

Kirjoitettu helmikuun 25 pnä 1918

3

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI

Ottaen huomioon ensinnäkin, että Suomen vieressä on suurkaupunki, jossa on tavattoman suuri prosentti porvarilista väestöä;

toiseksi, että Suomi lähettää Pietariin tavallisesti n. 30 000 suomalaista työläistä;

kolmanneksi, että Pietarin porvaristo lähettää Suomeen tavallisesti n. 200 000 porvaria;

neljänneksi, että siitä syystä Suomen ja Venäjän kansalaisten yhdenvertaisuus (valtiollisten oikeuksien hyväksikäytössä ulkomailla) muodostuisi todellisuudessa ilmeiseksi etuoikeudeksi Venäjän porvaristolle;

KKN kehottaa Venäläis-Suomalaista selvittelykomiteaa korjaamaan luonnoksen 13. §:ää seuraavalla tavalla:

joko niin, ettei 13. §:ssä puhuta kansalaisista, vaan työläisistä ja talonpojista, jotka eivät riistä vierasta työvoimaa;

tai lisätään 13. §:n entiseen sanamuotoon varaus, että Suomeen muuttaneet Venäjän kansalaiset, jotka eivät voi todistaa kuuluvuuttaan kahteen yllä mainittuun työtätekevien ryhmään, eivät nauti Suomessa valtiollisia oikeuksia⁵⁰.

Kirjoitettu helmikuun 27 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjotuksen mukaan*

LISÄYS EHDOTUKSEEN KKN:n PÄÄTÖKSEKSI PIETARIN NEUVOSTON TUTKINTAKOMISSION TOIMINNASTA

Koska tov. Schreider on ilmoittanut olevansa vastoin komission mielipidettä varmasti vakuuttunut siitä, että tov. Mitsgendler on syyllistynyt lahjustenottoon, KKN katsoo tov. Schreiderin olevan velvollinen ensinnäkin toistamaan ilmoituksensa kirjallisesti ja toiseksi esittämään viipymättä henkilökohtaisesti omissa nimissään oikeuden edessä syytöksensä Mitsgendleriä vastaan⁵¹.

Kirjoitettu helmikuun 26 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PUHEENVUOROT KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON ISTUNNOSSA MAALISKUUN 4 pnä 1918⁵²

1

Yhdyn täydellisesti toveri Trutovskiin siinä, että ne pyrkimykset ja havittelut, joista olemme täällä kuulleet, poikkeavat täydellisesti työläisten ja talonpoikain hallituksen tehtävistä eikä niillä ole mitään yhteistä sosialismin kanssa.⁵³ Sosialismin tehtävä on siirtää kaikki tuotantovälineet koko kansan omistukseen eikä suinkaan se, että alukset joutuisivat laivamiehille ja pankit pankkivirkailijoille. Jos ihmiset ottavat tuollaiset typeryydet vakavalta kannalta, on peruutettava kansallistaminen⁵⁴, koska sellainen on yleensä mielletöntä. Me pidämme sosialismin tehtävänä ja tavoitteena maan sekä tuotantolaitosten muuttamista Neuvostotasavallan omaisuudeksi. Talonpoika saa maata sillä ehdolla, että muokkaa sitä hyvin. Jokilaivaston työntekijät voivat saada alukset sillä ehdolla, että suhtautuvat niihin isännän tavoin: heidän on esitettävä kustannuslaskelmat, jotta voitaisiin vahvistaa ainakin tulot ja menot, ja huolehdittava hyvin aluksista. Elleivät he kykene siihen, me syrjäytämme heidät. Kun he eivät ole muuta kuin kiistelleet kolme viikkoa, niin ehdottaisin syrjäyttämään johdosta kaikki, sillä se on osoitus heidän täydellisestä järjestelykyvyttömyydestään, osoitus

siitä, että he eivät ymmärrä lainkaan Neuvostotasavallan elintärkeitä tehtäviä. Se on kaaosta, sekasortoa ja vielä pahempaakin — miltei sabotaasia. He ovat panneet käyntiin järjestetyn painostuksen liitossa ja esittävät valituksia. Mutta Volgalla alukset seisovat korjaamattomina. Mitä sellainen on? Hullujenhuoneen komentoa? Uskon vallan hyvin heidän tajuavan, että me joudumme vielä pahempiin onnettomuuksiin, jos tämä sekasorto jatkuu. Meillä on perusehtona kurinalaisuus ja kaiken omaisuuden järjestetty luovuttaminen kansalle, kaikkien rikkauden lähteiden siirtäminen Neuvostotasavallan haltuun ja niiden tarkka, kurinalainen käyttö. Niin että jos meille sanotaan, että jokilaivaston työntekijät rupeavat isännöimään yksityisesti, me emme tietenkään hyväksy. Johtaminen on neuvostovallan asia. Mutta te järjestellette väittelyjä häiriten kaikkien laitosten yhdistämistä...* He olisivat voineet pyytää määräyksen peruuttamista, jos olivat tyytymättömiä. Mutta he esittävät taaskin, että selvitettäisiin ensin, kuka omistaa alukset, jotta laivamiehet voisivat vaatia 140% lisäystä.

2

Olen monessa asiassa aivan samaa mieltä, mutta kollegion kokoonpanoa koskevassa kysymyksessä ei mielestäni voida missään tapauksessa hyväksyä jokilaivastoa edustavien tovereiden ehdotusta. Ensinnäkin käsiteltävänäimme ei ole tämä kysymys. Peruskysymys on se, etteivät ihmiset saa rahojaan. Se on todella äärimmäisen hävytöntä. Mitä varten me myönnämme varoja? Sitäkö varten, että se kaikki jäisi paperille? Olemme kuulleet tuhansia valituksia, että kulkulaitoksemme on tuhon oma, ellei lähetetä rahaa. Jos varat oli myönnetty 21. helmikuuta eikä niitä saatu 22:nä, niin 23:nä heidän olisi pitänyt tulla valittamaan. Meillä on puute rahasta, seteleitä ei riitä eikä ekspeditio voi painattaa niin paljon kuin tarvitaan. Jos me päätämme rahojen antamisesta, mutta te peruutatte määräyksen, niin lähettämisestä ei todellakaan tule mitään. Teidän olisi pitänyt tulla tänne 23. helmikuuta eikä 3. maaliskuuta. Me olemme vaatineet niiden kymmenien miljoonien antamista. En tiedä, ketä pitäisi syyttää eniten. Luullakseni Kansantalouselvoston työntee-

* Osasta pikakirjoitetta ei ole saatu selvää. *Toim.*

kijöitä. Emme voi tyydyttää kaikkia. Kun annamme Pietarille, Moskova kärsii rahan puutetta...* Jos maksumääräykset vain kirjoitettiin, mutta ei ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin, olisi pitänyt tulla tänne, kutsua puhelimitse minut tai joku toinen ja ilmoittaa siitä. Minä saan harva se viikko ilmoituksia, että joku on jäänyt ilman rahaa, mutta teiltä en ole saanut ainoatakaan ilmoitusta. Heidät pitää panna vastuuseen, tehdä heille ainakin huomautus. Helmi-kuun 21 päivän päätös velvoittaa jokilaivaston työntekijäin kokousta esittämään tulo- ja menoarvion. Mitä kollegion kokoonpanoon tulee, niin meidän olisi mielestäni pitänyt korjata asetustamme pikemminkin siinä hengessä kuin toveri Shljapnikov ehdotti. Kolmas pykälä edellyttää 7-henkisen kollegion muodostamista. On käsittämätöntä, miksi se jäi pois. Siihen voidaan ottaa useita ammattiliittojen edustajia. Kehotan ryhtymään päättäviin toimenpiteisiin noiden rahojen lähettämiseksi jollakin erikoisjunalla. Sitten on tiedotettava yleisessä järjestyksessä, että rahat on jo lähetetty. Mitä toiseen kohtaan tulee, niin minun nähdäkseni ainoa kollegio, joka on kyseisessä tapauksessa mahdollinen ja hyväksyttävien kaikkien kannalta, Kansankomissaarien Neuvoston kannalta, ainoa mahdollinen kollegio on nähdäkseni Kansankomissaarien Neuvoston eilen hyväksymä kollegio. Ei ole mitään syytä muuttaa sitä. Arvelen, että meidän on vietävä se läpi. Ja jos todella pitää paikkansa, että perustaksi on otettu 200 ruplan palkka ja sanottu, että kulkulaitos kansallistetaan vain tuolla ehdolla, jos asianlaita on niin, jos aletaan vaatia tasoittamista muiden järjestöjen kanssa, niin silloin ehdotan itse, että asetetaan kysymys kansallistamisen peruuttamisesta. Jonkin ajan kuluttua saattaa käydä niin, ettei rahaa ole lainkaan. Meillä oli yksi ainoa tae, jonka perusteella aioimme kansallistaa, ja se riistetään meiltä. Jos asianlaita on siten, on tämä toimenpide peruutettava. Ellei sitä tehdä, otetaan vastaan vielä yksi tavattoman tappiollinen yritys.

3

Komissaarin nimittäminen on nähdäkseni hankalaa monessa suhteessa. Kiistatonta ehdokasta tähän toimeen ei ole.

* Osasta pikakirjoitetta ei ole saatu selvää. *Toim.*

Joten emme voi tyydyttää kaikkia vaatimuksia, koska kumpikin osapuoli jää tyytymättömäksi. Liiton syrjäyttäminen sitä tietä, että nimitämme komissaarin, ei ole demokraattinen toimenpide. Teemme päätöksen, että heidän on esitettävä aamuun mennessä ehdotuksensa. Jos kollegiosta tulee hyvin monijäseninen, se voi valita toimeenpanokomitean. Ja me voimme hoitaa asian järjestelypuolen huomenna tai ylihuomenna, että kaikki tulisi järjestelyn osalta tehdyksi viipymättä, määräaikaana. Toimeenpanokomiteaa muodostettaessa olisi ehkä nimitettävä siihen eräitä henkilöitä. Se olisi oikein, koska emme syrjäytä jokilaivaston työntekijöitä. He eivät voi asettua vastustamaan ammattiliittojen yhteistoimintaa. Ellei ehdotus mene läpi, asetamme kysymyksen komissaarin nimittämisestä. Toverit kansankomissaarit tietävät, että henkilökysymys on tietysti vaikea kysymys ja jos päätämme nyt nimittää komissaarin, se merkitsee, ettemme päättä mitään, koska meiltä useinkin menee siihen kokonainen viikko. Parasta on menetellä tällä tavoin. Jää yksi ehdotus — hylätä 5., 6. ja 7. kohta. Hyväksytään. 3:nnessa pykälässä korvataan kuusi kollegion jäsentä tilapäisesti ammattiliittojen edustuksella.

*Julkaistu ensi kerran 1962
V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 35. osassa*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI VESILIIKENNELAITOKSEN JOHTAVAN KOLLEGION MUODOSTAMISESTA⁵⁵

Toverien Miljutinin, Shljapnikovin ja Aprelevin toimeksi annetaan muodostaa jo huomenna kollegio 3. §:n perusteella⁵⁶ sitä silmällä pitäen, että jokaiseen erityiseen tehtävään nimitetään erikoisvaltuutettu, joka on vastuussa koko kollegiolle ja KKN:lle.

Kolmannessa pykälässä mainitut kuusi KKTN:n valitsemaa jäsentä ja alueneuvostojen edustajaa korvataan tilapäisesti yleisvenäläisten ammattiliittojen edustajilla.

On nimitettävä viipymättä kaksi toveria, toinen vesiliikenteen työntekijäin liitosta ja toinen KKTN:stä, ja heidän

on käytävä jo huomenna Spunden luona ja huolehdittava siitä, että rahaa lähetetään viipymättä⁵⁷.

Kirjoitettu maaliskuun 4 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

»DAILY NEWS» LEHDEN KIRJEENVAIHTAJALLE A. RANSOMELLE MYÖNNETTY HAASTATTELU⁵⁸

Balfourin puheen heikompia kohtia on ilmoitus, että japanilaiset tulevat auttamaan venäläisiä⁵⁹. *Ketä venäläisiä nimenomaan?*

Nykyisellä Venäjällä on vain yksi voima, jonka kutsu-
muksena on taistella elämästä ja kuolemasta kansainvälisen
imperialismin hyökkäyksiä vastaan — se on Neuvostojen val-
ta. Kun alkoi liikkua huhuja japanilaisten lähenemisestä,
ne venäläiset, joita japanilaiset aikovat »auttaa», vaativat
ensi työkseen neuvostovalan hävittämistä. Jos japanilaiset
etenevät syvälle Siperiaan, samat »venäläiset», joita japani-
laiset aikovat »auttaa», vaativat neuvostojen hajottamista
kaikkialla Siperiassa. Mikä voidaan muodostaa neuvostoval-
lan tilalle?

Porvarillinen hallitus on ainoa, mikä voidaan muodostaa
sen tilalle. Mutta Venäjän porvaristo on osoittanut jo kyl-
lin selvästi, että se kykenee pysymään vallassa vain ulkopuo-
lisen avun turvin. Jos ulkopuoliseen apuun tukeutuva porva-
rillinen hallitus säilyttää vallan Siperiassa ja neuvostovalta
menettää Itä-Venäjän, niin neuvostovalta heikkenee myös
Länsi-Venäjällä siinä määrin, että tuskin jaksaa pysyä kauan
pystyssä, ja sen seuraajaksi tulee porvarillinen hallitus, joka
täälläkin on samoin ulkopuolisen avun tarpeessa. Sellaista
apua antavana valtiona ei tietenkään tule olemaan Englan-
ti. On helppo käsittää, millaisia näköaloja moinen mahdolli-
suus avaa.

Vahvistan, että olen todella puhunut näin keskustellessa-
ni Ransomen kanssa ja annan luvan julkaista tämän.

Moskovassa 23. III 1918.

Lenin

*Julkaistu ensi kerran 1932
venäjän (valokuvaattuna) ja
englannin kielellä kirjassa:
R. H. Bruce Lockhart, »Memoirs
of a british agent», London*

*Julkaistaan
konekirjoitustekstin mukaan, jossa on
V. I. Leninin omakätinen lisäys*

KAIKKI VAKUUTUSMUODOT KÄSITTÄVÄN VALTIONVALVONNAN JÄRJESTÄMISTÄ KOSKEVAN ASETUKSEN LUONNOKSESTA⁶⁰

On muutettava Vakuutusneuvoston kokoonpanoa siihen suuntaan, että lisätään työtätekevien luokkien edustusta suunnilleen kahteen kolmannekseen neuvoston koko jäsenluvusta.

On järjestettävä Vakuutustoimen ylikomissariaatin yhteys KKN:ään siten, että ylikomissaari osallistuu KKN:n istuntoihin neuvottelevana jäsenenä.

Lisättävä*

Kirjoitettu maaliskuun 23 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
X XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsitkirjoituksen mukaan*

ARTIKKELIN »NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMÄT TEHTÄVÄT» ALKUPERÄINEN VARIANTTI⁶¹

IV LUKU

...**

Nyt tämä tehtävä, jota tietenkään ei ole vielä suoritettu kokonaan ja jota ei voida koskaan suorittaa loppuun, ei ole enää ensi sijalla neuvostovallan tehtävien joukossa. Viimeksi pidetyt neuvostojen edustajakokoukset ja varsinkin yleisvenäläinen Moskovan edustajakokous osoittivat, että työtätekevien luokkien valtaosa on asettunut tietoisesti ja lujasti yleensä neuvostovallan ja erikoisesti bolshevikkipuolueen puolelle. On itsestään selvää, että vähänkään demokraattiselta hallitukselta sellainen tehtävä kuin kansanjoukkojen vakuuttaminen ei voi milloinkaan jäädä täydellisesti taka-alalle, vaan tulee päinvastoin aina pysymään tärkeiden hallintotehtävien joukossa. Ensi sijalle tällaisen tehtävän asettavat kuitenkin ainoastaan oppositiopuolueet tahi ne puolueet, jotka taistelevat tulevaisuuden ihanteiden toteuttamisen puo-

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*

** Pikäkirjoituksen alkuosaa ei ole löydetty. *Toim.*

lesta. Sen jälkeen kun bolshevikit olivat onnistuneet toisaalta jo tsaarivallan ja toisaalta Kerenskin hallituksen aikana saamaan puolelleen valtaosan työtätekevien joukkojen aktiivisista ja tietoisista aineksista, puolueemme tehtäväksi tuli vallan valtaaminen ja riistäjien vastarinnan lannistaminen. Vakuuttamisen asemesta tuli ensivuoroiseksi tehtäväksi Venäjän valloittaminen. Tämä taistelutehtävä eli sotilaallinen tehtävä oli ensi sijalla vuoden 1917 lokakuun lopusta suunnilleen vuoden 1918 helmikuuhun, kuten sellaisen tehtävän luonnollisesti pitääkin olla ensisijaisena jokaisella poliittisella puolueella, joka saavuttaa herruuden kärkevää ja äärimmäisen ankaraa taistelua käyden. On itsestään selvää, että sellainen tehtävä kuin riistäjien vastarinnan lannistaminen on proletariaatin puolueen kannalta erittäin kärkevä, sillä proletariaatin puolelle asettuvia työtätekeviä joukkoja vastassa ovat siinä omistavien luokkien yhdistyneet edustajat, joilla on aseenaan sekä pääoman voima, tiedon antama voima että monivuotinen, ettemme sanoisi vuosisatainen, hallintotyön taito ja tottumus. Niiden erikoisten olosuhteiden ansiosta, jotka Venäjällä muodostuivat historiallisesti vielä muistissa säilyneiden vuoden 1905 vallankumouksen opetusten ja nykyisen sodan paljon raskaampien ja ankarampien opetusten vaikutuksesta, näiden olosuhteiden ansiosta bolshevikien onnistui ratkaista verrattain helposti sellainen tehtävä kuin vallan valtaaminen sekä pääkaupungissa että Venäjän tärkeimmissä teollisuuskeskuksissa. Mutta maaseudulla, keskuksesta kaukana sijaitsevilla paikkakunnilla, varsinkin niillä Venäjän seuduilla, joille, kuten tunnettua, on keskittynyt eniten verrattain takapajuista ja lujimmin monarkian sekä keskiaikaisuuden perinteistä kiinni pitävää väestöä — esimerkiksi kasakkojen asuma-alueilla —, neuvostovalta on joutunut kohtaamaan vastarintaa, joka on saanut aseellisen taistelun muodon ja alkaa olla täydellisesti lopussa vasta nyt, kun Lokakuun vallankumouksesta on kulunut yli neljä kuukautta. Riistäjien vastarinnan murttamis- ja lannistamistehtävä on Venäjällä nykyään suoritettu pääpiirteissään loppuun. Bolshevikit ovat valloittaneet Venäjän pääasiallisesti sen vuoksi — kuten sen tunnusti hiltaintain myös Donin vastavallankumouksellisten kasakkojen huomattava johtomies Bogajevski —, että kansan valtaenemistö jopa kasakkojenkin keskuudessa on siirtynyt tietoisesti, lujasti ja päättäväisesti bolshevikien puolelle. Ne erikoi-

set olosuhteet, joissa omistavat luokat ovat taloudellisen asemansa ansiosta, tarjoavat kuitenkin niille luonnollisen mahdollisuuden tehdä passiivista vastarintaa (sabotaasi) ja vieläpä yrittää nousta uudelleen aseelliseen vastarintaan neuvostovaltaa vastaan. Sen vuoksi ei myöskään riistäjien vastarinnan lannistamistehtävää voida katsoa loppuun suoritetuksi. Mutta joka tapauksessa se on nyt jo eittämättä ratkaisu pääpiirteittäin ja väistyy toiselle sijalle. Neuvostovalta ei voi unohtaa tätä tehtävää hetkeksikään eikä missään tapauksessa anna minkäänlaisten poliittisten tai näennäisesti sosialististen iskusanojen ja ponsien kääntää huomiotaan pois sen suorittamisesta. On tehtävä tämä varaus, koska sekä menshevikit että oikeistoieserrät käyttäytyvät meillä vastavallankumouksen toimeliaimpien, toisinaan jopa sen häikäilemättömimpien toimihenkilöiden lailla, taistellen neuvostovaltaa vastaan paljon jyrkemmin kuin ovat rohjenneet taistella taantumus- ja tilanherrahallituksia vastaan ja luottaen siihen, että heidän puolueensa kyltti tai nimi suojaa heitä. On selvää, ettei neuvostovalta jätä milloinkaan täyttämättä sellaista tehtäväänsä kuin riistäjien vastarinnan lannistamista, naamioitakoon tuota vastarintaa millaisilla puoluelipuilla tai millä kansanomaisella ja hyvältä kuulostavalla nimellä tahansa. Tämä vastarinnan lannistamistehtävä on kuitenkin suoritettu nykyään pääpiirtein jo loppuun, ja päiväjärjestykseen nousee nyt valtion hallinnon tehtävä.

Juuri tämä siirtyminen ensi sijalla olleesta väestöjoukkojen vakuuttamistehtävästä sekä vallan valtaamisesta ja vastarintaa tehneiden riistäjien aseellisesta lannistamisesta sellaiseen ensisijaiseksi muodostuvaan tehtävään kuin valtion hallintaan — tämä siirtyminen on nykyisen ajankohdan peruserikoisuus. Neuvostovallan huomattavana vaikeutena on saada sekä kansan poliittiset johtajat että yleensä kaikki työtätekevien joukkojen valveutuneet ainekset käsittämään selvästi tähän siirtymiseen liittyvät erikoisuudet. Onhan itsestään selvää, että siirtyminen suorittamaan rauhanomaisia hallintotehtäviä koko väestön voimin luokkaeroavuuksista riippumatta, on selvää, että tällainen siirtyminen paikoittain vielä jatkuvan kansalaissodan oloissa, tilanteessa, jolloin Neuvostotasavaltaa uhkaa suuri sotilaallinen vaara sekä lännestä että idästä, ja vihdoinkin sodan aiheuttaman ennen kuulumattoman rappiotilan vallitessa — on selvää, että tällainen siirtyminen on tavattoman vaikeaa.

V LUKU

Valtion hallinnon tehtävä, josta on nyt tullut neuvostovallan ensivuoroinen tehtävä, on erikoinen vielä siinä suhteessa, että puhe on nyt — ja kaiketi ensimmäisen kerran sivistyskansojen uusimman ajan historiassa — sellaisesta hallintotyöstä, jossa ensisijaisen merkityksen saa talous eikä politiikka. Tavallisesti sanalla »hallinto» käsitetään nimenomaan ja ennen kaikkea pääasiallisesti tai jopa yksinomaisesti poliittista toimintaa. Neuvostovallan perustana, sen olemuksena samoin kuin kapitalistisesta yhteiskunnasta sosialistiseen yhteiskuntaan johtavan siirtymäkauden olemuksena on kuitenkin se, että poliittiset tehtävät ovat toissijaisia taloudellisiin tehtäviin verraten. Ja nyt, varsinkin sen jälkeen, kun meillä on käytännöllistä kokemusta yli neljä kulkautta jatkuneesta neuvostovallan olemassaolosta Venäjällä, meille pitäisi olla täysin selvää, että valtion hallinnon tehtävä tarkoittaa nyt ennen kaikkea ja lähinnä sellaista puhtaasti taloudellista tehtävää kuin sodan aiheuttamien haavojen parantamista, tuotantovoimien kuntoonpalauttamista, tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ja valvonnan järjestämistä, työn tuottavuuden kohottamista, sanalla sanoen talouden uudestijärjestämistä.

Voidaan sanoa, että tämä tehtävä jakautuu kahteen perusosaan: 1) mahdollisimman laajoissa, kaikkialle ulottuvissa ja yleispätevissä muodoissa tapahtuvaan tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevaan tilinpitoon ja valvontaan ja 2) työn tuottavuuden kohottamiseen. Olipa kysymyksessä mikä kollektiivi tai mikä sosialismiin siirtyvä valtio tahansa, se kykenee ratkaisemaan nämä tehtävät vain sillä ehdolla, että kapitalismi on luonut sitä varten tarpeelliset taloudelliset, yhteiskunnalliset, kulttuurilliset ja poliittiset perusedellytykset. Kumpakaan tehtävää ei luonnollisesti voitaisi ratkaista johdonmukaisesti ja yleiskansallisessa mitassa ilman koneellista suurteollisuutta, enemmän tai vähemmän kehittyntä rautatieverkkoa, posti- ja lennätinyhteyksiä, enemmän tai vähemmän kehittyntä kansanopetuslaitosten verkkoa. Venäjä on sellaisessa tilassa, jolloin on olemassa monia tuollaisen siirtymisen ennakkoedellytyksiä. Toisaalta maastamme puuttuu monia sellaisia edellytyksiä, mutta niiden kohdalta se voi käyttää suhteellisen helposti hyväkseen paljon kehittyneempien naapurimaiden käytännöllistä kokemusta, maiden,

jotka historia ja kansainvälinen kanssakäyminen ovat jo kauan sitten saattaneet läheiseen yhteyteen Venäjän kanssa.

VI LUKU

Jokaisen sosialistista järjestelmää rakentamaan ryhtyvän yhteiskunnan perustehtävänä on se, että hallitseva luokka — eli oikeammin sanoen hallitsevaksi luokaksi muuttuva — proletariaatti saavuttaa voiton porvaristosta siinä mielessä kuin edellä on selitetty. Tämä tehtävä asettuu nyt ratkaistavaksemme monessa suhteessa uudella tavalla, aivan toisin kuin monien vuosikymmenien kuluessa proletariaatin ja porvariston välisessä yleismaailmallisessa taistelussa. Nyt, Lokakuun vallankumouksen voittojen jälkeen, kansalaissodassa saavutettujen menestysten jälkeen, me voimme ja meidän täytyy käsittää porvaristosta saavutetulla voitolla jo jotakin paljon ylevämpää, jos kohta muodollisesti rauhanomaisempaa, nimenomaan seuraavaa: nyt, kun voitto porvaristosta on saavutettu poliittisesti ja varmistettu sotilaallisesti, nyt tämä voitto on saavutettava kansantalouden järjestämisen alalla, tuotannon järjestämisen alalla, yleiskansallisen tilinpidon ja valvonnan alalla. Porvaristo ratkoi tuotannon tilinpitoa ja valvontaa koskevia tehtäviä sitä menestyksellisemmin mitä laajemmaksi suurtuotanto kehittyi, mitä tiheämmäksi muodostui sellaisten yleisvaltakunnallisten talouslaitosten verkko, jotka ulottivat vaikutuksensa nykyaikaisen suuren valtion kymmen- ja satamiljoonaisiin väestöjoukkoihin. Meidän on ratkaistava tämä tehtävä nyt uudella tavalla pitämällä tukinojana proletariaatin valta-asemaa ja tukeutumalla työtätekevien ja riistettyjen joukkojen enemmistöön, käyttämällä hyväksi niitä järjestäjäkykyjä ja teknistä tietoa edustavia aineksia, joita edellinen yhteiskunta on kartuttanut ja joista yhdeksän kymmenesosaa tai mahdollisesti yhdeksänkymmentä yhdeksän sadasosaa kuuluu sosialistiselle vallankumoukselle vihamieliseen luokkaan.

VII LUKU

Saksan imperialismi, joka nykyään on saavuttanut suurinta edistystä niin sotilaallisen mahdin ja sotatekniikan kehittämisessä kuin myös suurteollisuuden organisaatioiden alalla kapitalismin puitteissa, on ilmaissut taloudellista edistynei-

syöttään m.m. sillä, että se on ennen muita valtioita saattanut voimaan työvelvollisuuden. On ymmärrettävää, että kapitalistisessa yhteiskunnassa yleensä ja varsinkin imperiaalistista sotaa käyvissä monarkkisissa valtioissa työvelvollisuus ei ole muuta kuin työläisille tarkoitettu sotilaallinen pakkotyövankila, uusi keino työtätekevien ja riistettyjen joukkojen orjuuttamiseksi, näiden joukkojen kaikkinaisen protestin uusi tukahduttamisjärjestelmä. Kuitenkin on kiistatonta, että tuollainen uudistus on voitu ottaa harkittavaksi ja toteuttaa vain sen ansiosta, että suurkapitalismi oli luonut sille taloudelliset edellytykset. Meidänkin on epäilemättä asetettava nyt sodanjälkeisen uskomattoman rappiotilan valitessa ensivuoroiseksi tehtäväksi samantapainen uudistus. Mutta neuvostovallan, joka siirtyy yhteiskunnan kapitalistisesta järjestämisperiaatteesta sosialistiseen, on tietenkin ryhdyttävä soveltamaan työvelvollisuutta aivan toisesta päästä kuin Saksan imperiaalisuus sitä teki. Saksan kapitalisteille ja imperialisteille työvelvollisuus merkitsi työläisten orjuuttamista. Venäjän työläisille ja talonpoikaisköyhälistölle työvelvollisuuden täytyy merkitä ennen kaikkea ja pääasiallisesti sitä, että saadaan rikkaat ja omistavat luokat suorittamaan velvollisuuttaan yhteiskuntaa kohtaan. Meidän on aloitettava työvelvollisuuden voimaan saattaminen rikkaista.

Se on yleensä välttämätöntä ei ainoastaan siksi, että Neuvostotasavalta on sosialistinen tasavalta. Se on välttämätöntä myös siksi, että nimenomaan rikkaat ja omistavat luokat ovat sekä aseellisella että passiivisella vastarinnallaan (sabotaasilla) vaikeuttaneet eniten sodan haavojen parantamista Venäjällä — maan talouden tervehdyttämistä ja kohottamista. Tilinpito ja valvonta, jotka on nyt katsottava tärkeimmiksi kaikessa valtion hallintotyössä, on sen vuoksi ulotettava koskemaan ennen kaikkea rikkaisiin ja omistaviin luokkiin kuuluvia henkilöitä. Nimenomaan näiden luokkien jäsenet ovat käyttäneet hyväkseen sitä pakkoveroa, jota ne perivät sota-aikana työtätekeviltä erittäin suuressa mitassa, nimenomaan he ovat käyttäneet hyväkseen tuota pakkoveroa päästäkseen osallistumasta maan tervehdyttämis- ja uudistamistehtävien suorittamiseen, mikä on jokaisen kansalaisen velvollisuus, nimenomaan he ovat käyttäneet rosvoamaansa pakkoveroa piiloutuakseen ja kaivautuakseen luoksepääsemättömään linnakkeeseen ja estääkseen kaikkiin mahdollisin keinoin sosialistista yhteiskunnan järjestämis-

periaatetta pääsemästä voitolle kapitalistisesta. Rikkaiden ja omistavien luokkien tärkeimpiä välikappaleita tässä taistelussa neuvostovaltaa ja sosialismia vastaan ovat olleet niiden hallussa olevat huomattavat setelivarat. Kapitalistisessa yhteiskunnassa omistavien luokkien rikkautta olivat ennen kaikkea niiden omistama maa ja muut tuotantovälineet: tehtaat y.m. Neuvostovallan ei ollut vaikea kumota työläisten ja talonpoikien valtaenemmistön tukemana tilanomistajien ja porvariston omistusoikeutta näihin maan perusrikkauksiin. Ei ollut vaikea kumota asetuksella maan yksityisomistusta. Ei ollut vaikea kansallistaa suurinta osaa tehtaista. Muidenkin suurten teollisuuslaitosten ja liikennevälineiden kansallistaminen on epäilemättä tehtävä, joka voidaan suorittaa helposti aivan lähitulevaisuudessa.

Kapitalistinen yhteiskunta on kuitenkin luonut myös toisenmuotoista rikkautta, josta neuvostovallan on paljon vaikeampi tehdä selvä. Tänä rikkauten muotona ovat rahat tai oikeammin sanoen setelit. Sodan aikana setelien liikkeellelasku saavutti erittäin suuret mittasuhteet. Sotatoimien muuri esti Venäjää käymästä kauppaa hyvin monien maiden kanssa, jotka olivat siihen asti olleet sen huomatuimpia tuonti- ja vientimaita. Setelien kasaantuminen niiden rikkaiden ja omistavien luokkien haltuun, jotka ovat melkein järjestään osallistuneet sekä suoranaisesti että välillisesti sotatarvikehankintojen ja -tilausten alalla käytyyn hintakeinotteluun — suurten setelimäärien kasaaminen on yksi niistä peruskeinoista, joiden avulla omistavat luokat kokoavat rikkauksia ja laajentavat valtaansa työtätekeviin nähden. Venäjän taloudelliselle tilanteelle — kuten todennäköisesti kaikkien kolmivuotisen sodan kestäneiden kapitalistimaidenkin tilanteelle — Venäjän taloudelliselle tilanteelle on nykyään luonteenomaista se, että porvaristo ja omistavat luokat, jotka muodostavat verrattain pienilukuisen vähemmistön, ovat koonneet ja kätkeneet suunnattoman määrän seteleitä, joiden arvo on pahasti alentunut paperirahan suuren liikkeellelaskun seurauksena, mutta jotka siitä huolimatta ovat tälläkin hetkellä todistuksena oikeudesta periä pakkoveroa työtätekevältä väestöltä.

Kapitalistisesta yhteiskunnasta sosialistiseen yhteiskuntaan siirryttäessä on kerrassaan mahdotonta tulla toimeen ilman setelirahaa tai korvata seteleitä lyhyen ajan kuluessa uusilla. Neuvostovallan edessä on nyt vaikea tehtävä, joka

on kaikesta huolimatta ratkaistava keinolla millä hyvänsä, sen on murrettava rikkaiden vastarinta, joka ilmenee työtätekevien pakkoverotukseen oikeuttavien todistusten kätkemisenä ja säilyttämisenä. Sellaisia todistuksia ovat setelirahat. Kun nämä setelit antoivat ennen oikeuden hankkia, ostaa tuotantovälineitä, esimerkiksi maata, tehtaita y.m., niin nyt niiden merkitys on tietenkin laskenut ja jopa supistunut olemattomiin, koska maan osto on jo käynyt Venäjällä mahdottomaksi sen jälkeen, kun on julkaistu laki maan sosialisoinnista, ja tehtaiden samoin kuin niiden kaltaisten suurten tuotanto- ja liikennevälineidenkin osto on käynyt miltei mahdottomaksi kaikkien sanotunlaisten suuryritysten nopeasti edistyvän kansallistamisen ja konfiskoinnin vuoksi. Porvaristoon ja omistaviin luokkiin kuuluvien henkilöiden (m.m. talonpoikaisporvariston) on siis yhä vaikeampi ja miltei mahdoton hankkia rahasummia tuotantovälineiden ostoon. Pyrkien puolustamaan vanhoja etuoikeuksiaan ja hidastamaan sekä vaikeuttamaan mahdollisimman suuresti maan sosialistista uudestijärjestämistä porvaristo kuitenkin säilyttää ja kätkee valtakirjojaan osaan yhteiskunnan rikkauksista, valtakirjojaan, joiden nojalla perii pakkoveroa työtätekevilta. Porvaristo säilyttää ja kätkee seteleitä taatakseen itselleen edes jonkinlaiset mahdollisuudet asemansa säilyttämiseen ja entisten etuoikeuksiensa palauttamiseen Venäjää mahdollisesti vielä kohtaavien vaikeuksien tai sotilaallisten ja kauppakriisien aikana.

Mitä kulutustarvikkeisiin tulee, niin porvaristolla ja omistavilla luokilla on edelleenkin melkein kaikki mahdollisuudet hankkia niitä sota-aikana keinottelulla kokoamallaan seteleillä, sillä kulutustarvikkeiden oikea normitus, oikea jakaminen on tavattoman vaikea tehtävä Venäjän kaltaisessa maassa, missä pientalonpoikaiset sekä pien- ja käsiteollisuutta harjoittavat väestökerrokset ovat erittäin runsaslukuisia, ja sodan aiheuttaman rappiotilan vallitessa tämä tehtävä on jäänyt aina näihin asti valtaosaltaan ratkaisematta. Neuvostovallan on siis pakko aloittaa tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskeva tilinpito ja valvonta järjestelmällisestä taistelusta rikkaita ja omistavia luokkia vastaan, jotka salaavat kaikelta valtionvalvonnalta suuret määrät setelirahaa.

Voidaan sanoa, että Venäjällä on nykyään laskettu liikkeelle seteleitä n. 30 mrd. ruplaa. Vähintään 20 mrd. tai ehkä paljon suurempikin osa tuosta summasta on todennäköisesti

seteleitä, joita ei lainkaan tarvita kauppavaihdon ylläpitämiseksi ja joita porvaristoon ja omistaviin luokkiin kuuluvat henkilöt säilyttävät, kätkevät ja salaavat omanvoitonpyyteisissä — tai luokkapyyteisissä — tarkoituksissa.

Neuvostovallan on yhdistettävä työvelvollisuuden voimaan saattaminen ennen kaikkea porvariston ja omistavien luokkien jäsenten rekisteröintiin, vaadittava heitä esittämään totuudenmukainen ilmoitus hallussaan olevien setelien määrästä, sen on ryhdyttävä toimenpiteisiin, ettei tämä vaatimus jäisi paperille, määriteltävä tilapäisluonteiset toimenpiteet, joiden avulla kaikki setelivarat keskitetään Valtionpankkiin tai sen haaraosastoihin. Ilman tämän luontoisia toimenpiteitä ei voida järjestää lopullisesti tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevaa tilinpitoa ja valvontaa.

VIII LUKU

Työvelvollisuuden voimaan saattaminen ei kuitenkaan voi rajoittua omistavien luokkien hallussa olevia setelimääriä koskevaan tilinpitoon ja valvontaan. Neuvostovallan on sovellettava työvelvollisuuden periaatetta niin ikään porvariston ja omistavien luokkien välittömään toimintaan laitosten johtamisen ja kaiken näitä laitoksia palvelevan aputyön: kirjanpito-, kanslia-, tilinpito-, teknisen, hallinto-, y.m. työn alalla. Neuvostovallan tehtävänä on tässäkin suhteessa siirtyä nyt suoranaisesta sabotaasin murtamisesta työn järjestämiseen uusissa olosuhteissa, sillä passiivinen vastarinta, nimittäin porvariston ja porvarillisen sivistyneistön sabotaasi murtui tosiasiallisesti niiden voittojen jälkeen, jotka neuvostovalta saavutti kansalaissodassa lokakuusta helmikuuhun saakka. Ei ole sattuma, että entisten sabotaasin harjoittajien, s.o. kapitalistien ja porvarillisen sivistyneistön leirissä on nykyään havaittavissa erittäin laajaa, voidaan sanoa, joukoittaista mielialojen ja poliittisen käyttäytymisen muuttumista. Suuri määrä porvarillista sivistyneistöä ja kapitalistisen talouden toimihenkilöitä tarjoaa meille nyt palveluksiaan kaikilla talous- ja valtioelämän aloilla, tarjoaa palveluksiaan neuvostovallelle. Neuvostovallan tehtävänä on nyt osata käyttää hyväkseen noita palveluksia, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä sosialismiin siirtymisen kannalta varsinkin tällaisessa talonpoikaisessa maassa kuin Venäjällä ja joita tulee käyttää niin, että neuvostovalta

pitää täydellisesti johtonsa, ohjauksensa ja valvontansa alaisina uudet auttajansa ja apulaisensa, jotka ovat tuhkatiheään toimineet vastoin tahtoaan ja siinä salaisessa toivossa, että neuvostovalta protestoidaan.

Osoittaakseni, kuinka välttämätöntä neuvostovallan on käyttää hyväkseen porvarillisen sivistyneistön palveluksia nimenomaan sosialismiin siirtymisen kannalta, käytän sanontaa, joka ensi silmäyksellä vaikuttaa paradoksilta: on opittava sosialismia huomattavassa määrin trustien johtajilta, on opittava sosialismia etevimmiltä kapitalismin järjestäjiltä. Siitä, ettei tämä ole paradoksi, jokainen vakuuttuu helposti, kun ajattelee, että nimenomaan suurtehtaisiin, nimenomaan koneelliseen suurteollisuuteen, joka on kehittänyt työtätekevien riiston ennen kuulumattomiin mittasuhteisiin — nimenomaan suurtehtaisiin on keskittynyt se ainoa luokka, joka on kyennyt hävittämään pääoman herruuden ja aloittamaan siirtymisen sosialismiin. Sen vuoksi on luonnollista, että ratkoaksemme sosialismin käytännöllisiä tehtäviä, kun päiväjärjestyksessä on sen järjestelypuoli, meidän on ehdottomasti saatava neuvostovallan avuksi suuri joukko porvarillisen sivistyneistön edustajia, varsinkin niitä, jotka ovat olleet järjestämässä käytännöllisesti suurtuotantoa kapitalismin aikana ja siis ensi kädessä järjestämässä syndikaatteja, kartelleja ja trusteja. Neuvostovallan tämän tehtävän ratkaiseminen vaatii tietenkin laajojen työtätekevien joukkojen voimainponnistuksia ja aloitteellisuutta kaikilla kansantalouden aloilla, sillä neuvostovalta ei anna milloinkaan n.s. teollisuuden johtajille entistä asemaa, entistä esimiesten ja riistäjien asemaa. Entisten teollisuuden johtajien, entisten esimiesten ja riistäjien on ryhdyttävä hoitamaan teknisten asiantuntijain, ohjaajien, konsulenttien ja neuvonantajien virkaa. On ratkaistava uusi ja vaikea, mutta erittäin kiitollinen tehtävä: yhdistettävä näiden riistäjäluokkien edustajien hankkima kokemus ja tieto työtätekevien laajojen kerrosten omatoimisuuteen, tarmokkuuteen ja työponnistuksiin. Vain yhdistämällä ne toisiinsa kyetään luomaan vanhasta, kapitalistisesta yhteiskunnasta uuteen, sosialistiseen yhteiskuntaan johtava silta.

Sellainen tehtävä kuin vanhan kapitalismin johtajistoon kuuluvien parhaiden teknikkospesialistien mukaanvetäminen tuotannon uudelleenjärjestämiseen helpottuisi erittäin suuresti, jos sosialistinen vallankumous voittaisi samanaikai-

sesti koko maailmassa tai ainakin useissa kehittyneissä maissa. Takapajuinen Venäjän ei tarvitsisi silloin ajatella itsenäisesti tämän tehtävän ratkaisua, sillä Länsi-Euroopan maiden parhaat työläiset tulisivat avuksemme ja ottaisivat pois harteiltamme suurimman osan vaikeuksista siinä sosialismiin siirtymiseen liittyvässä vaikeimmassa tehtävässä, jota sanotaan organisaatiotehtäväksi. Mutta nyt, kun tosiasiallinen tilanne on sellainen, että sosialistinen vallankumous on Lännessä hidastunut ja myöhässä ja Venäjän on ryhdyttävä pikaisesti toimenpiteisiin elämänsä uudestijärjestämiseksi — jo senkin vuoksi, että väestö on pelastettava nälänhädältä ja koko maa mahdolliselta aseelliselta hyökkäykseltä — nyt meidän on käytettävä hyväksemme kehittyneiden maiden sosialistisen organisaation ja työläisten tuen asemesta sikäläisen porvariston ja kapitalistisen sivistyneistön apua.

Asiat kehittyvät siihen suuntaan, että me voimme saada sellaista apua järjestämällä porvarillisen sivistyneistön autamaan neuvostovaltaa uusien organisaatiotehtävien ratkaisussa. Me voimme saada sitä maksamalla korkeaa palkkaa eri tiedonalojen parhaille spesialisteille, niin kotimaisille kuin myös ulkomailta kutsutuille. Jo kehittyneen sosialistisen yhteiskunnan kannalta katsoen tuntuu tietysti täysin epäoikeudenmukaiselta ja vääraltä, että porvarillisen sivistyneistön edustajat saisivat paljon korkeampaa palkkaa kuin työväenluokan parhaat kerrokset. Mutta käytännön todellisuudessa...* meidän on ehdottomasti ratkaistava kiireellinen tehtävä maksaen täten (epäoikeudenmukaisesti) porvarillisille spesialisteille palkkaa paljon korkeampien normien mukaan. Jos esimerkiksi olettaisimme, että Venäjän, järjestääkseen tuotannon uudelle pohjalle, kohottaakseen työn tuottavuutta ja opettaakseen kansallemme taidon tehdä työtä paremmissa olosuhteissa — jos olettaisimme, että meidän olisi palkattava sitä varten sanokaamme kaksi tuhatta eri tiedonalojen etevintä spesialistia — venäläisten ja vielä enemmän ulkomaisten, sanokaamme amerikkalaisten spesialistien joukosta — jos meidän olisi maksettava heille viisikymmentä tai sata miljoonaa ruplaa vuodessa, niin nämä menot olisivat täysin perusteltuja kansantalouden etujen kannalta, yleensä siltä kannalta, että voitaisiin siirtyä vanhentuneista tuotantomenetelmistä uusimpiin, parhaisiin. Parhaiden tuo-

* Osa lauseesta, joka on kirjoitettu epäselvästi, on jätetty pois. *Tolm.*

tantomenetelmien ja -tapojen opettamisesta pitää maksaa ja kannattaa maksaa sellainen summa, ja meidän on maksettava tuo summa sen vuoksi, että toinen mahdollisuus tämän kaltaisen ohjauksen saamiseen tarjoutuisi vain sosialistisen valtakumouksen voittaessa muissa maissa.

Porvarillisen sivistyneistön edustajain työn ja johtavien ohjeiden hyväksikäyttö ja niiden välttämätön valvonta työtekevien demokraattisten järjestöjen ja neuvostojen taholta aiheuttavat tietysti koko joukon uusia ongelmia, mutta ne ovat täysin ratkaistavissa. Meidän täytyy selviytyä kaikista vaikeuksista ja ratkaista nuo ongelmat, sillä nykyisessä tilanteessa meillä ei ole muuta keinoa tuotannon organisaation kohottamiseksi korkeammalle tasolle.

Edelleen. Suurkapitalismi on luonut työn organisaation alalla sellaisia järjestelmiä, jotka väestöjoukkojen riiston vallitessa ovat olleet pahin orjuutuksen muoto ja keino, jonka avulla omistavista luokista muodostuva vähemmistö on pusertanut työtekevästä ylimääräistä työtä, voimia ja verta ja kuluttanut heidän hermojaan, mutta jotka ovat samalla tuotannon tieteellisen järjestelyn viimeisin saavutus ja jotka sosialistisen Neuvostotasavallan on omaksuttava ja muokattava pitäen silmällä toisaalta tuotantoa koskevan tilinpitomme ja valvontamme toteuttamista ja toisaalta työn tuottavuuden kohottamista. Esimerkiksi kuuluisa Taylorin järjestelmä, jota sovelletaan laajasti Amerikassa, on kuulu nimenomaan siitä, että se on hillittömän kapitalistisen riiston viimeisin saavutus. Sen vuoksi on ymmärrettävää, että tuo järjestelmä on herättänyt työläisjoukoissa paljon vihaa ja suuttumusta. Mutta samalla on pidettävä joka hetki mielessä, että Taylorin järjestelmä edustaa erittäin suurta tieteen edistystä, tieteen, joka erittelee johdonmukaisesti tuotantoprosessia ja aukoo teitä ihmistyön tuottavuuden valtavaan kohottamiseen. Taylorin järjestelmän käyttöön oton yhteydessä Amerikassa aloitetut tieteelliset tutkimukset, varsinkin työliikkeiden tutkiminen, kuten amerikkalaiset sanovat, ovat antaneet runsaasti aineistoa, jonka avulla voidaan opettaa työväestölle yleensä mittaamattomasti parempia työmenetelmiä ja parantaa m.m. työn järjestelyä.

Kielteistä Taylorin järjestelmässä on ollut se, että sitä on sovellettu kapitalistisen orjuuden oloissa ja käytetty keinona, jonka avulla työläiset on pakotettu tekemään työtä kaksi ja kolme kertaa enemmän entisellä palkalla, eikä ole

lainkaan piitattu siitä, kykenevätkö palkkatyöläiset elimistöään vahingoittamatta suorittamaan tämän kaksi tai kolme kertaa suuremman työmäärän työajan pysyessä entisellään. Sosialistisen Neuvostotasavallan ratkaistavana oleva tehtävä voidaan määritellä lyhyesti siten, että meidän on otettava koko maassa käyttöön Taylorin järjestelmä ja amerikkalaiset tieteelliset työn tuottavuuden kohottamismenetelmät, yhdistettävä tämän järjestelmän soveltamiseen työajan lyhentäminen ja uusien tuotanto- ja työnjärjestelymenetelmien käyttö niin, etteivät ne aiheuta mitään vahinkoa työväestön työvoimalle. Taylorin järjestelmä, jos työtätekevät itse johtavat oikein sen käyttöönottoa ja ovat kyllin tietoisia, on päinvastoin mitä varmin keino työväestön pakollisen työajan jatkuvaan ja erittäin merkittävään supistamiseen, mitä varmin keino päästä melko lyhyen ajan kuluessa tavoitteeseen, joka voidaan ilmaista suunnilleen seuraavasti: jokainen aikuinen kansalainen tekee päivittäin kuusi tuntia ruumiillista työtä ja käyttää neljä tuntia valtiolliseen hallintotyöhön.

Tällaiseen järjestelmään siirtyminen vaatii hyvin runsaasti uusia tottumuksia ja uusia järjestelylaitoksia. Tämä muutos aiheuttaa meille epäilemättä paljon vaikeuksia ja tällaisen tehtävän asettaminen synnyttää jopa neuvottomuutta ja kohtaa ehkä vastustustakin eräiden kerrosten taholta työtätekevien omassa keskuudessa. Voidaan kuitenkin olla varmoja siitä, että työväenluokan valveutuneimmat ainekset käsittävät tämän muutoksen tarpeellisuuden ja että se kansantalouden hirvittävä rappiotila, joka kaupungeissa ja maaseudulla on tullut näkyviin vasta nyt, kun rintamalta on palannut miljoonia ihmisiä, jotka ovat olleet erossa taloudesta ja näkevät ensi kertaa sodan aiheuttaman taloudellisen sekasorron koko laajuudessaan — että tämä sekasorto on epäilemättä luonut edellytyksiä työtätekevien yleisen mielipiteen muokkaamiselle kyseiseen suuntaan ja että nyt neuvostovallan kannalle asettuneiden työtätekevien luokkien kaikki tietoisesti eteenpäin pyrkivät ainekset asettavat käytännölliseksi tehtäväkseen saada aikaan muutoksen, joka on edellä hahmoteltu yleispiirtein ja likimääräisesti.

IX LUKU

Sanotun luontoinen taloudellinen muutos vaatii myös neuvostovallan edustajilta vastaavaa johtohenkilöiden tehtävien muutosta. On aivan luonnollista, että silloin kun tehtävänä

oli kansan enemmistön saaminen vakuuttuneeksi tai vallan valtaaminen ja riistäjien vastarinnan lannistaminen, on aivan luonnollista, että silloin johtajienkin keskuudessa nousivat etualalle pääasiallisesti agitaattorit, jotka agitoivat joukkoja, joihin neuvostovalta on läheisemmässä yhteydessä kuin mitkään aikaisemmat demokraattiset vallan muodot ovat olleet. On aivan luonnollista, että väestön valtaenemistön vakuuttamiseen tai sen innoittamiseen vaikeaan ja raskaaseen aseelliseen taisteluun riistäjiä vastaan vaadittiin erikoisesti agitaattorin kykyjä. Ne tehtävät, jotka on hahmoteltu lyhyesti edellä ja jotka käsittävät tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ja valvonnan, nostavat sitä vastoin ensi sijalle jo käytännön miehiä — johtajia ja järjestäjiä. Sitä vastaavasti on suoritettava tietynlainen johtajien uudelleenarviointi ja toimitettava tiettyjä virkasiirtoja, mikäli he eivät kykene mukautumaan uuteen tilanteeseen ja uuteen tehtävään. Sellainen muutos on luonnollisesti hyvin vaikea edellisen kauden johtavalle esikunnalle, koska se on sopeutunut pääasiallisesti agitaattorin tehtäviin. Siksi se on luonnollisesti tehnyt pakostakin lukuisia virheitä. Nyt on päästävä hinnalla millä hyvänsä siihen, että niin johtohenkilöt kuin neuvostovalitsijain joukotkin, s.o. varsinaiset työtätekevät ja riistetetyt joukot, käsittäisivät kyseisen muutoksen välttämättömyyden.

Työtätekevien ja riistettyjen joukkojen keskuudessa on paljon enemmän lahjakkaita ja kyvykkäitä järjestäjiä kuin lahjakkaita ja kyvykkäitä agitaattoreita, sillä näiden luokkien koko työntäyteinen elämänjärjestys on vaatinut niiltä paljon enemmän yhteistyön sekä tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan tilinpidon ja valvonnan järjestämistaitoa. Sen sijaan nuo entiset elinehdot ovat nostaneet joukkojen keskuudesta paljon vähemmän agitaattorin tai propagandistin lahjan omaavia toimihenkilöitä. Ehkä me sen vuoksi näemmekin nyt niin usein, että henkilöt, jotka ovat ammatiltaan tai kutsumukseltaan agitaattoreita ja propagandisteja, joutuvat suorittamaan järjestäjän tehtäviä, että he vakuuttuvat joka askeleella soveltumattomuudestaan sellaisten tehtävien ratkaisemiseen ja tajuavat työläisten ja talonpoikien pettymyksen ja tyytymättömyyden. Nämä neuvostovallan erehdykset ja vastoinkäymiset aiheuttavat usein vahingoniloa maamme niiden luokkien keskuudessa, jotka suhtautuvat vihamielisesti yhteiskunnan sosialistiseen uudestijärjestämiseen, por-

varillisten tai niiden puolueiden jäsenten keskuudessa, jotka nimittävät itseään sosialistisiksi, mutta itse asiassa tavallisesti palvelevat innokkaasti porvaristoa, kuten menshevikit ja oikeistoeserrät. Tosiasiassa nämä erehdykset ovat olleet historiallisesti väistämättömiä, mutta selvää on myös se, että tällä alalla esiintyvät puutteet ovat vain uuden sosialistisen yhteiskunnan kasvun vaikeuksia. Voidaan oppia uusia taitoja, oppia niin, että nostetaan praktikko-agitaattori hänelle kuuluvalla ensimmäiselle paikalle, ja on epäilemättöntä, että neuvostovallan edustajat kautta Venäjän kykenevät oppimaan uusia taitoja ilman suurta vaivaa. Mutta se vaatii aikaa, ja vain käytännössä tehdyt erehdykset auttavat tajuaamaan selvästi muutoksen välttämättömyyden, auttavat nostamaan esiin koko joukon tai jopa koko kerroksen henkilöitä, jotka kelpaavat ratkomaan uusia tehtäviä. Työläisten ja talonpoikien keskuudessa on järjestäjäkykyjä varmasti enemmän kuin porvaristo luulee ja kuvittelee, mutta pulma on siinä, että näillä kyvyillä ei ole mitään mahdollisuutta päästä pinnalle, saada varmaa jalansijaa ja asemaa kapitalistisen talouden oloissa.

Ja päinvastoin, jos oivallamme nyt selvästi, että uusien järjestäjäkykyjen laaja mukaanvetäminen valtion hallintaan on välttämättöntä, jos me — nimenomaan neuvostovallan periaatteista lähtien — nostamme tällä alalla johdonmukaisesti ensi sijalle käytännön työssä koeteltuja toimihenkilöitä, me pääsemme lyhyessä ajassa siihen, että uusi käytännöllisten tuotannonjärjestäjien kerros nousee esiin, valtaa itselleen aseman, ottaa sille kuuluvan johtopaikan niitä periaatteita vastaan, jotka neuvostovalta on kehittänyt, joita levittää joukkoihin ja joita joukot sitten toteuttavat joukkoja edustavien neuvostolaitosten jäsenten valvomina.

X L U K U

Saatettuaan voimaan työvelvollisuuden rikkaiden kohdalta neuvostovallan on ryhdyttävä soveltamaan tai oikeammin sanoen asetettava tehtäväkseen soveltaa samanaikaisesti vastaavia periaatteita työtätekevien, työläisten ja talonpoikain enemmistön suhteen. Tässä tulee kysymyksen työvelvollisuuden käyttöönoton toinen puoli. Tähän tehtävään on suhtauduttava toisin ja asetettava etualalle toiset näkökohdat kuin toteutettaessa sitä rikkaisiin luokkiin nähden. Ei ole

ehdottoman välttämätöntä rekisteröidä kaikkia työväkeen kuuluvia henkilöitä, jotta voitaisiin valvoa heidän seteliverojaan tai kulutustaan, sillä näiden väestöryhmien valtaosan elinehdot ovat sellaiset, että niiden on pakko tehdä työtä eikä niillä ole mahdollisuutta kasata mitään varastoja, paitsi aivan niukkoja. Sen vuoksi työvelvollisuuden voimaan saattaminen tällä alalla muodostuu työkurin ja itsekurin voimaan saattamiseksi.

Vanhassa kapitalistisessa yhteiskunnassa pääoma piti työtätekevät kurissa alituisella nälänhädän uhalla. Kun tämä nälänhädän uhka yhdistyi ylettömän raskaaseen raadantaan ja työtätekevät tajusivat, etteivät he tee työtä itseään varten, vaan toisten hyväksi, niin työ muuttui työtätekevien valtaenemmistön jatkuvaksi taisteluksi tuotannon johtajia vastaan. Sen johdosta ajattelutapa muovautui väistämättömästi sellaiseksi, että työtätekevien yleinen mielipide ei tuominnut huonoa työn tekoa tai työn pakoilua, vaan piti sitä päinvastoin välttämättömänä ja laillisena protestina tahi riistäjien kohtuuttomien vaatimusten vastustamiskeinona. Porvarillinen lehdistö ja sen säestäjät kirkuvat nyt usein, että työläisten keskuudessa vallitsee anarkia, että he ovat kurittomia ja heidän vaatimuksensa kohtuuttomia, mutta tuo arvostelu on niin ilmeisen vihamielistä, ettei siitä kannata paljon puhua. On selvää, että maassa, jonka väestön enemmistö on näkiintynyt ja uupunut siinä määrin kuin Venäjän väestö kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana, on selvää, että usein ilmennyt täydellinen masennus ja kaiken järjestyneisyyden lamautuminen on ollut aivan väistämätöntä. Olisi typerää vaatia pikaista muutosta tässä suhteessa tai luottaa siihen, että tässä suhteessa voidaan saada aikaan muutos muutamalla asetuksella, se olisi yhtä typerää kuin yrittää tehdä puolikuoliaaksi piestystä ihmisestä reipas ja työkykyinen kehotuksilla. Perusteellisia muutoksia tässä suhteessa kykenee saamaan aikaan vain neuvostovalta, jonka työtätekevät luovat itse ja joka ottaa huomioon työtätekevien joukkojen keskuudessa voimistuvan tervehtymisen.

Neuvostovallan edustajat ja sen kannattajat — esimerkiksi ammattiliittojen etumaiset johtajat — ovat käsittäneet jo täydellisesti, että nyt on jo määriteltävä suunnitelmallisia toimenpiteitä työtätekevien itsekurin kohottamiseksi. Kapitalistisessa yhteiskunnassa yleensä ja varsinkin sodan aiheuttaman huikean ja hillittömän keinottelun ilmapiirissä

on työväenluokan keskuudessa epäilemättä tapahtunut sellaista moraalilaskua, että sitä vastaan on taisteltava ankarasti. Semminkin, kun työväenluokan etumaistenkin osastojen kokoomus on muuttunut sodan vaikutuksesta kaikkea muuta kuin myönteiseen suuntaan. Sen vuoksi neuvostovallan lähimpänä ajankohtaisena tehtävänä on kurin pystyttäminen työvätekevien keskuudessa, työn määrän, työn voimaperäisyyden valvonnan järjestäminen, erikoisten teollisuuslaitosten tuomioistuinten järjestäminen, joiden tulee säätää työn määrä, saattaa edesvastuuseen ne, jotka tahallaan eivät suorita tätä määrää, ja vaikuttaa säännöllisesti enemmistöön tuon määrän suurentamista tavoitteenaan pitäen.

Tässä yhteydessä on vain otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon, että porvarillisessa yhteiskunnassa yksi yhteiskunnallisen kasvatuksen perusvälineistä, nimittäin lehdistö, ei täyttänyt kyseisellä alalla lainkaan tehtäväänsä. Meidän neuvostolehdistömme on tähän saakka ollut huomattavassa määrin vielä porvarillisen yhteiskunnan vanhojen tottumusten ja vanhojen perinteiden pauloissa. Tämä ilmenee m. m. siinä, että meidänkin lehdistömme yhä vielä omistaa vanhan porvarillisen lehdistön tavoin ylettömän runsaasti palstatilaa ja huomiota niille poliittisille pikkuseikoille, niille poliittisen johdon henkilökysymyksille, joilla kaikkien maiden kapitalistit ovat pyrkineet kääntämään kansanjoukkojen huomion pois niiden elämän tositärkeistä ja syvällisistä perusongelmista.

*Saneltu 1918 maaliskuun
23 ja 28 päivän välisenä aikana*

*Julkaistu ensi kerran 1962
V. I. Leninin Teosten
5. painoksen 36. osassa*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*

VESILIIKENTEEN TILASTA

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI**

Kuultuaan tiedotuksen vesiliikenteessä vallitsevasta katastrofaalisesta tilasta ja tutustuttuaan asetusehdotukseen, jonka Korkein kansantalousneuvosto on laatinut yhteisymmärryksessä Vesiliikenteen keskuskomitean ja Volgan laivaston keskuskomitean kanssa,

KKN vahvistaa tämän asetuksen luonteeltaan tilapäisenä toimenpiteenä;

— vaatii tiukasti laivaliikennealan työntekijäin Nizhni Novgorodin edustajakokousta panemaan tämän asetuksen täytäntöön viipymättä ja ilman mitään poikkeuksia;

— siinä tapauksessa, että edustajakokous toteaa välttämättömäksi tehdä asetukseen tiettyjä korjauksia vastaisuuden varalle, KKN kehottaa edustajakokousta lähettämään valtuuskuntansa KKN:ään näiden korjausten käsittelyä ja kysymyksen lopullista ratkaisemista varten.

KKN varoittaa edustajakokousta, että vesiliikennelaitoksen katastrofaalisen tilan vuoksi vitkastelu on aivan sietämätöntä ja Kavomarin⁶³ kaikkien määräysten täsmällinen ja tunnollinen täyttäminen ehdottoman välttämätöntä. Vain sillä ehdolla KKN voi todistaa maalle oikeaksi suurten summien myöntämisen laivaston kansallistamiseen.

KKN:n Puheenjohtaja

V. Uljanov (Lenin)

Kirjoitettu maaliskuun 26 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käskikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI VAROJEN KÄYTÖN VALVONNASTA KKTN:ssä⁶⁴

KKN antaa yhden Valtionvalvonnan komissariaatin ja yhden Finanssikomissariaatin edustajan tehtäväksi muodostaa valiokunta, joka voisi jo huomenna suorittaa tilintarkastuksen KKTN:n polttoaineosaston tilinpito- ja valvontaosastossa sekä KKTN:n muissa tilinpito- ja valvontaosastoissa.

Valiokunnan koollekutsuminen annetaan toveri Bogolepovin toimeksi.

Saman valiokunnan tehtäväksi annetaan ensinnäkin käsitellä erityisesti kysymys tilinpitolomakkeista; toiseksi vaatia kaikkien asianomaisten henkilöiden allekirjoittamat tarkat kirjalliset selvitykset kyseisten henkilöiden osallisuudesta varojen myöntämiseen ja KKTN:n eri osastojen talousoperaatioiden toimeenpanoon.

Sen lisäksi nämä johtohenkilöt on velvoitettava esittämään lähiaikoina vastaavat asiakirjat, jotka heidän on vaadittava

kaikilta johtonsa alaisilta laitoksilta ja henkilöiltä, joiden välityksellä KKTN:n varojen käyttö tapahtuu.

=====
 KKN antaa varoituksen KKTN:lle ja erityisesti Polttoaineosastolle äärimmäisen virheellisestä asiainhoidosta.

Kirjottettu maaliskuun 26 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
 XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
 käsitteellisen mukaan*

PUHEENVUORO KKTN:n PUHEMIEHISTÖN ISTUNNOSSA HUHTIKUUN 1 pnä 1918

Käsiteltäväksi otetaan Yleisvenäläisen ammattiliittonneuvoston laatima työkuria koskeva ehdotus. Toveri Lenin esittää useita korjausehdotuksia ja useita täsmällisempiä sanamuotoja ehdotuksen eri kohtiin, hän kehottaa konkretisoimaan ehdotusta. Kaikilla tuotantoaloilla on sovellettava ehdottomasti urakkapalkkausta, niillä ammattialoilla taas, joilla se on mahdotonta, on saatettava voimaan palkkiojärjestelmä. Työn tuottavuuden tarkkailua ja kurin noudattamista silmälläpitäen on perustettava teollisuuslaitosten tuomioistuimia, järjestettävä tarkastajaryhmiä, mutta ei tuotantolaitoksessa, vaan eri ammattialojen edustajista ja liitettävä näihin ryhmiin insinöörejä ja kirjanpitäjiä sekä talonpoikia. Asetuksessa tulee sanoa selvästi, että otetaan käyttöön Taylorin järjestelmä, t.s. on käytettävä kaikkia tämän järjestelmän luomia tieteellisiä työmenetelmiä. Ilman sitä emme voi kohottaa tuottavuutta, ja muuten emme kykene pystyttämään sosialismia. Tuota järjestelmää sovellettaessa tulee kutsua avuksi amerikkalaisia insinöörejä. Sitä sovellettaessa täytyy ottaa tietenkin huomioon huono ravinto, sen vuoksi on säädettävä nälkäisen voimien mukainen työnormi. Lisäksi on ryhdyttävä tuottamaan...* sosialismiin siirryttäessä voi suoda meille mahdollisuuden lyhentää työaika. Asetuksessa pitää mainita selostusvelvollisuudesta ja laitosten tuottavuutta koskevien selonteokojen julkaisemisesta. Mitä tulee työkurin rikkomuksista aiheutuviin rankaisutoimenpiteisiin, niin

* Pikakirjoitteessa on poisjätetty. Toim.

niiden täytyy olla ankarampia. Rangaistuskeinona on käytettävä jopa vankeusrangaistusta. Myös tehtaasta erottaminen voi tulla kysymykseen, mutta se muuttuu luonteeltaan aivan toisenlaiseksi kuin ennen. Kapitalistisen järjestelmän aikana työstä erottaminen oli siviilioikeudellisen sopimuksen rikkomista. Nyt sen sijaan, varsinkin työvelvollisuuden tultua voimaan, työkurin rikkominen on jo rikos, ja siitä on määrättävä tietty rangaistus.

*Julkaistu ensi kerran
osittaisesti 1940
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehdessä 1. n:o:ssa*

*Julkaistaan
pöytäkirjamerkintöjen konekir-
joitustekstin mukaan*

LISÄYKSIÄ ASETUSEHDOTUKSEEN KOMISSAARIEN MAASEUDULLE LÄHETTÄMISJÄRJESTYKSESTÄ⁶⁵

3) Neuvostot antavat kaikkinaista tukea asianmukaisesti valtuutetuille komissaareille näiden toimivaltuuksien puitteissa.

4) Neuvostot antavat ehdotonta tukea kaikille erikois-y.m. komissaareille, jos he ovat Kansankomissaarien Neuvoston nimittämiä. Kaikki paikallis- ja alueneuvostot ovat velvollisia täyttämään näiden komissaarien määräykset.

Kirjoitettu huhtikuun 5 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PANKKIPOLITIIKAN TEESIT⁶⁶

1. On laadittava tilitys siitä, mitä on saatu yksityispankeista, ja liitettävä tilitykseen jokaisen yksityispankin kaikkien liiketoimien likvidointiasiakirjat.

(Yksimielisesti)

Siitä, miten tilitys on laadittava, esitettiin seuraavia mielipiteitä:

(a) Kunkin yksityispankin entiselle henkilökunnalle (Valtionpankin komissariaatilla on oikeus syrjäyttää muutamia tähän henkilökuntaan kuuluvia virkailijoita) annetaan ultimateivinen määräys saattaa mitä lyhimmissä ajassa pankin

kaikki tilikirjat järjestykseen ja laatia lopullinen tilinpäätös pankin tilasta ensinnäkin joulukuun 14 pnä 1917⁶⁷ ja toiseksi viimeisenä toimipäivänä.

(b) Laatiessaan tätä tilitystä ja likvidoidessaan pankkien kaikki toimet yksityispankit toimivat yksinomaan Venäjän tasavallan Kansanpankin haaraosastoina ja vain likvidoimistarkoituksessa suorittamatta mitään uusia pankkitoimia.

(Hanecki ja Gukovski)
ja Lenin

Spunden eriävä mielipide:

Tilinpäätöksen 14. XII 1917 laatii meidän nimittämämme erikoistoimikunta.

Toista tilinpäätöstä ei tarvitse tehdä.

Alkaen 14. XII 1917 pankkitoimet suoritetaan Kansanpankin nimissä.

Kaikki yksityispankit samoin kuin Valtionpankki julistetaan Venäjän tasavallan Kansanpankiksi.

2. Valtionpankin komissariaatti johtaa kaikkia tilitysten laatimistöitä.

Kutsutaan työhön mahdollisimman paljon kokeneita työntekijöitä, m.m. Valtionpankin ja yksityispankkien entisiä virkailijoita.

(Yksimielisesti)

3. Pankkipolitiikkaa on pankkien kansallistamiseen rajoittumatta ohjattava vähitellen, mutta johdonmukaisesti siihen suuntaan, että pankeista tulisi koko maan sosialistiseen tapaan järjestetyn talouselämän yhtenäinen kirjanpito- ja säännöstelykoneisto.

{ Spunde ja Lenin kannattavat
Gukovski vastustaa
Hanecki pidättyy äänestyksestä
pitäen käytännöllisesti toteuttamattomana.

4. Kiireelliset toimenpiteet mahdollisimman monien Kansanpankin haaraosastojen avaamiseksi joka puolella maata.

Näiden haaraosastojen tarkoituksenmukaisin sijoitus kaupunkiin ja maaseudulle yleisön mukavuutta silmälläpitäen.

Entisten yksityispankkien haaraosastoja on käytettävä Kansanpankin haaraosastoina.

(Yksimielisesti)

5. Talletukset julistetaan koskemattomiksi (mikä ei luonnollisestikaan yhtään vähennä valtion veronkanto-oikeuksia).

6. Vapaa sekkivaihto.

7. Työväenvalvonta pankkien käteismaksusuorituksiin säilytäydellisesti.

8. Kulutustarkoituksiin menevien käteismaksusuoritusten säännöstely jää voimaan.

Yleisöä varten otetaan käytäntöön joukko helpotuksia tarkoituksena jouduttaa rahojen talletusta pankkeihin ja rahojen nostoa pankeista sekä myös yksinkertaistaa muodollisuuksia.

9. Ryhdytään toimenpiteisiin, että väestö tallettaisi pankkeihin kaikki rahat, joita se ei ehdottomasti tarvitse kulutustarkoituksiin. Valmistellaan laki ja käytännöllisiä toimenpiteitä tämän periaatteen toteuttamiseksi pakkokeinoin.

(Ei julkaista)

10. Kaikki Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan alueella sijaitsevat Kansanpankin haaraosastot noudattavat toiminnassaan tarkasti keskushallinnon määräyksiä ja toimintaohjeita, eikä niillä ole oikeutta säätää mitään paikallisia sääntöjä tai rajoituksia. Poikkeuksia voidaan sallia ainoastaan keskushallinnon suostumuksella.

*Kirjoitettu 1918 huhtikuussa,
aikaisintaan 8 pñä*

*Julkaistu ensi kerran 1926
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 6. n:o:ssa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHEENVUORO YAKN:n, METALLITYÖLÄISTEN
LIITON KESKUSKOMITEAN JA KKTN:n
EDUSTAJIEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA
HUHTIKUUN 11 pñä 1918⁶⁸**

SANOMALEHTISELOSTUKSESTA

Tov. Lenin vaati kaikkien trustiutuneiden yritysten täydellistä kansallistamista sitä silmälläpitäen, että suunnitelman esittänyt kapitalistiryhmä tulisi valtion palvelukseen.

*»Izvestija VTsIK» n:o 72,
huhtikuun 12 pñä 1918*

*Julkaistaan »Izvestija VTsIK»
lehden tekstin mukaan*

DONIN TASAVALLAN NEUVOSTOJEN ENSIMMÄISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN PUHEMIEHISTÖLLE⁶⁹

Donin Rostov

Tervehdin koko sydämestäni Donin tasavallan Neuvostojen ensimmäistä edustajakokousta.

Kannatan erityisen lämpimästi päätöslauselman niitä sanoja, että on vietävä voitokkaaseen päätökseen Donilla voimistuva taistelu kasakkaväen kulakkiaineksia vastaan. Noilla sanoilla on määritelty aivan oikein vallankumouksen tehtävät. Nimenomaan sellainen taistelu on nyt päiväjärjestyksessä myös kautta Venäjän.

Lenin

Kirjoitettu huhtikuun 13 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1942
XXIV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

LISÄYS OSAKKEIDEN, OBLIGAATIOIDEN JA MUIDEN KORKOA KASVAVIEN ARVOPAPERIEN REKISTERÖINTIÄ KOSKEVAAN ASETUSEHDOTUKSEEN⁷⁰

29. XII 1917 annetulla lailla säädetty osakkeiden pakkoluovutuskielto on voimassa siihen saakka, kunnes julkaistaan laki osakkeiden pakkoluovutuksen sallivan järjestelmän voimaan saattamisesta. Ainoastaan ne osakkeiden omistajat, jotka ovat rekisteröineet ne oikein ja määräaikana, saavat yrityksen joutuessa kansallistettavaksi oikeuden sen suuruuteen palkkioon ja niillä ehdoilla kuin kansallistamislalla määrätään.

Ainoastaan tällaiset osakkeiden omistajat saavat niin ikään oikeuden osinkoon sen jälkeen, kun 29. XII 1917 annetulla lailla keskeytetty osingon maksu sallitaan uudelleen.

Kirjoitettu huhtikuun 16 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KKN:n PÄÄTÖS SOKERIJUURIKASKYLVÖJEN RAHOITTAMISESTA⁷¹

Korkeimman kansantalouseluovoston käyttöön myönnetään 20 miljoonaa ruplaa ennakkomaksujen suorittamiseksi talonpojille juurikaskylvöjä varten, edellyttäen, että KKTN ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin turvataksen näiden varojen oikean käytön ja oikea-aikaisen takaisinmaksun.

KKN:n Puheenjohtaja

V. Uljanov (Lenin)

Kirjoitettu huhtikuun 17 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1945
XXXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsiKirjoituksen mukaan*

EHDOTUS ASETUKSEKSI YLEISVENÄLÄISEN EVAKUOINTIKOMISSIION MUODOSTAMISESTA⁷²

Muodostetaan Yleisvenäläinen evakuointikomissio huolehtiimaan sotatarvike- ja muiden tavaravarojen mahdollisimman nopeasta ja suunnitelmallisesta evakuoinnista uusiin määräraippaikkoihin (jota paitsi yleisenä tarkoituksena on teollisuuden demobilisointi ja uudelleenjärjestettävän kansantalouden vaatimusten tyydyttäminen eikä suinkaan pelkkä sotilaallinen tarve).

Komissio toimii suunnitelman mukaan, jonka hyväksyy ja johon tekee muutoksia ja lisäyksiä Kansankomissaarien Neuvosto. Tässä suunnitelmassa osoitetaan tärkeimpien tavaryhmien määräraippa ja eri ryhmien evakuoinnin suhteellinen kiireellisyys.

Komission johtoon nimitetään erikoisvaltuutettu, jolla on diktaattorin valtuudet. Komission jäsenet ovat neuvottelevia ja heillä on oikeus esittää asioita (jos sen puolesta äänestää vähintään $\frac{1}{3}$ koko jäsenistöstä) KKN:lle.

Komission jäseniä ovat virkansa puolesta sen puheenjohtajana toimivan erikoisvaltuutetun sijainen ja sota-asiaain, merivoimien, kulkulaitoksen, elintarvike- ja työkomissariaatin sekä KKTN:n edustajat.

*Kirjoitettu huhtikuussa 1918.
viimeistään 19 pnä*

*Julkaistu ensi kerran 1959
kirjassa »Neuvostovallan asetuksel»,
II osa*

*Julkaistaan
käsiKirjoituksen mukaan*

LISÄYS KKN:n ASETUSEHDOTUKSEEN TYÖVÄLINEIDEN JA METALLIEN TOIMITUKSISTA MAATALOUDEN TARPEEKSI⁷³

Johtavana periaatteena maatalouskoneiden y.m. jaossa tulee pitää toisaalta ja ennen muuta sitä, että turvataan maataloustuotannon edut, kaiken maan muokkaus ja maatalouden tuottavuuden kohoaminen, ja toisaalta sitä, että toimitetaan maatalouskoneita y.m. ennen kaikkea työtätekevälle ja köyhimmälle maalaisväestön osalle; yleisenä tarkoituksena on tällöin pidettävä maan koko väestön viljan-tarpeen säännöllistä tyydyttämistä riittävässä määrin.

Kirjoitettu huhtikuun 23 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

LISÄYS KKN:n ASETUSEHDOTUKSEEN KYLVÖALOJEN JÄRJESTELYOSASTOSTA⁷⁴

Maatalouden ja Elintarvikeasiain komissariaatit velvoitetaan ryhtymään kiireisiin toimenpiteisiin kevätviljojen kylvämiseksi mahdollisimman täydellisesti, kasvitarhanviljelyn kehittämiseksi ja syyskylvöihin valmistautumiseksi niin talonpoikain mailla kuin myös valtion linjaa.

Kirjoitettu toukokuun 2 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran (osittaisesti)
toukokuun 10 p:nä 1918
• Izvestija VTsIK » lehdessä 91. n:ossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisesti
1959 kirjassa » Neuvostovallan
asetukset », II osa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

EHDOTUS MAATALOUSKOMISSARIAATIN JOHTAMISKYSYMYSTÄ ALUSTAVASTI KÄSITELLEEN NEUVOTTELUN PÄÄTÖKSEKSI⁷⁵

Maatalouskollegion jäsenet toverit Sereda ja Meshtsherjakov sekä Lenin alustavassa (tovereiden Spiridonovan ja Karelinin herättämiä kysymyksiä käsitelleessä) neuvottelussaan

ovat päätyneet toteamukseen, että herätetyt kysymykset on katsottava vakaviksi poliittisiksi kysymyksiksi ja sen vuoksi siirrettävä ehdottomasti VKP:n KK:n käsiteltäviksi.

Neuvottelijat pitävät välttämättömänä esittää ne viipymättä ja kiireellisesti KK:lle.

Kirjoitettu toukokuun 3 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

LISÄYS ASETUKSEEN DIKTATUURIVALLASTA ELINTARVIKEALALLA

Kaikki ne viljan omistajat, joilla on viljaylijäämiä ja jotka eivät luovuta niitä hankintavarastoihin, sekä kaikki jotka tuhlaavat viljaa pontikan keittoon, on julistettava kansan vihollisiksi, saatettava Vallankumouksellisen tuomioistuimen eteen, tuomittava vastedes vankilaan vähintään 10 vuodeksi ja menettämään kaiken omaisuutensa sekä karotettava yhteisöstään ainiaaksi, ja pontikantekijät on tuomittava sen lisäksi pakollisiin yleisiin töihin.

Kirjoitettu toukokuun 9 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TYÖLÄISTEN MOBILISOINNISTA NÄLÄNHÄDÄN TORJUNTAAN

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI**

Työkomissariaatti velvoitetaan ryhtymään mitä kiireelimpään toimenpiteisiin mobilisoidakseen yhteisymmärryksessä ammattiliittojen kanssa ja ehdottomasti Elintarvikekomissariaatin johdolla mahdollisimman paljon järjestyneitä ja valvutuneita eturivin työläisiä maaseudun köyhälistön avuksi taistelemaan kulakkipohattoja vastaan sekä tekemään säälimättä lopun viljakeinottelusta ja viljamonopolin rikkomisesta.

Kirjoitettu toukokuun 9 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI POLTTOAINEKYSYMYKSESTÄ⁷⁷

KKN antaa alustajien tehtäväksi laatia viipymättä yksityiskohtainen luomus konkreettisiksi käytännöllisiksi ohjeiksi, joiden silmämääränä on:

- 1) polttoainetuotannon tehostaminen,
- 2) polttoaineen säästeliäs käyttö,
- 3) teknisten voimien järkiperäinen sijoittelu polttoaineiden tuotantoalueiden ja -piirien kesken,
- 4) polttoaineen säästön tärkeyden kansantajuinen selittäminen ja propagointi.

Kirjoitettu toukokuun 24 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI AUTOLIIKENTEESTÄ⁷⁸

KKTN:n ja autoliikenteen keskushallinnon ehdotukset on käsiteltävä vielä kerran KKTN:n, sotalaitoksen, kulkulaitoksen, valtionvalvonnan, autoliikenteen keskushallinnon sekä työ- ja elintarvikeasiain valiokunnassa.

Valiokunta saa aikaa viisi päivää.

Kaikilta hallintohaaroilta on vaadittava saman ajan kuudessa tarkat tiedot siitä, kuinka paljon kuorma-autoja on jo luovutettu Elintarvikekomissariaatille ja paljonko luovutetaan lähitulevaisuudessa (kuorma-autojen kokonaismäärästä).

On otettava tarkka selko KKTN:n autojaoston kokoonpanosta.

Kirjoitettu toukokuun 25 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI ITSENÄISISTÄ ELINTARVIKEHANKINNOISTA⁷⁹

Kaikkia eri ammattialojen erillisiä elintarvikehankinta-koneistoja, kuten Kulkulaitoksen elintarviketoimikuntaa tai Vesiliikenteen elintarvikekomiteaa y.m., kehotetaan yhdistämään ponnistuksensa, voimansa, asiamiehensä ja komennuskuntansa Elintarvikekomissariaatin yleisiin voimiin. Kiel täytyminen tällaisesta voimien yhdistämisestä merkitsee tai merkitsisi sitä, että kieltäydytään tukemasta neuvostovaltaa, kieltäydytään tukemasta työläisten ja talonpoikien yhteisiä ponnistuksia nälänhädän torjumiseksi. Vain voimien yhdistäminen tuo pelastuksen nälänhädältä.

Kirjoitettu toukokuun 29 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TOIMENPITEISTÄ NÄLÄNHÄDÄN TORJUMISEKSI

1. Vilja- y.m. elintarvikeylijäämien kätkeminen aikana, jolloin Pietarin, Moskovon ja kymmenien ei-maanviljelys-ujestien väestö käärsii ei vain viljanpuutetta, vaan suorastaan tuskallista nälkää, on mitä suurin rikos, josta on rangaistava äärimmäisen ankarasti.

2. Nälänhädän torjunnan tarkoituksena on paitsi viljan hankkimista vilja-alueilta myös yleensä kaikkien vilja-samoin kuin muidenkin elintarvikeylijäämien luovuttaminen ja kokoaminen valtion varastoihin. Ilman sitä ei voida suorittaa kerrassaan mitään sosialistisia uudistuksia eikä myöskään käydä menestyksellistä puolustussotaa.

3. ...*

*Kirjoitettu toukokuun jätkipuolis-
kolla tai kesäkuun alussa 1918*

*Julkaistu ensi kerran 1959
XX XVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*

**KKTN:n SEKÄ KAUPPA-
JA TEOLLISUUSKOMISSARIAATIN KANSSA
TEHTÄVÄN SOPIMUKSEN HAHMOTELMA
KAUPUNGIN JA MAASEUDUN VÄLISEN
TAVARANVAIHDON EHDOSTA**

Sopimus KKTN:n sekä Kauppa-
ja teollisuuskomissariaatin kanssa

Tavarat luovutetaan talonpoikien volosti-, kylä- y.m. liitoille eikä yksityisille henkilöille ja sillä välttämättömällä ehdolla, että köyhälistö on ehdottomasti enemmistönä tällaisissa liitoissa.

Tavarat luovutetaan viljaa vastaan sellaisin ehdoin, että 25% summasta maksetaan tavaroina ja saadaan kaikki vilja mitä jää paikallisen kulutuksen yli.

<p><i>Ja oteltava:</i> 1 miljoona taloutta 1000 rpl kutakin kohti</p>	}	<p>Talonpoikaisköyhälistön järjestäminen siinä tarkoituksessa, että voidaan periä säännöllisesti ja ehdottomasti korkeita kertaveroja talonpoikaisporvariston rahavaroista.</p>
---	---	---

Sotilasosastojen lähettäminen maaseudulle perimään mainittuja veroja ja lannistamaan täydellisesti maalaisporvariston vastarinta.

On otettava armeijan talousosaston varastoista: Oli

On julkaistava vaikkapa alustavat elintarvikeasiain ministeriön yhteenvedot 25. X 1917 edeltäneeltä ajalta.

Koneisto: elintarvikehankinta-asiamiesten kokous? Moskovan alueen koneisto...

(meillä 25 henk.; heillä 2000).

Kirjoitettu touko- tai kesäkuussa 1918

*Julkaistu ensi kerran 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**HUOMAUTUKSIA KANSALLISTETTUJEN
TUOTANTOLAITOSTEN JOHTAMISTA KOSKEVIEN
SÄÄNNÖSTEN LUONNOKSESTA⁸⁰**

Kommunismi vaatii ja edellyttää mahdollisimman pitkälle vietyä suurtuotannon keskitystä koko maassa. Yleisvenäläiselle keskukselle on sen vuoksi annettava ehdottomasti oi-

keus alistaa välittömän johtonsa alaiseksi kaikki kyseisen alan tuotantolaitokset. Aluekeskukset määrittelevät tehtävänsä paikallisten olosuhteiden, elin- y.m. olojen mukaan keskuksen antamia yleisiä tuotantoa koskevia ohjeita ja päätöksiä vastaavasti.

Olisi maakunnallista anarkosyndikalismia eikä kommunistia, jos valiokunnan ehdotuksen mukaisesti riistettäisiin yleisvenäläiseltä keskukselta oikeus alistaa välittömästi johtonsa alaiseksi kaikki asianomaisen alan tuotantolaitokset eri puolilta maata.

Kirjoitettu kesäkuun 2 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi­kirjoituksen mukaan*

KIRJASTOTOIMEN JÄRJESTÄMISESTÄ

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI⁶¹

Kansankomissaarien Neuvosto huomauttaa Kansanvalistuskomissariaatille siitä, ettei se ole huolehtinut riittävästi kirjastotoimen asianmukaisesta järjestämisestä Venäjällä, ja velvoittaa Komissariaatin ryhtymään viipymättä mitä tarkomkaimpiin toimenpiteisiin ensinnäkin kirjastotoimen keskittämiseksi Venäjällä ja toiseksi sveitsiläis-amerikkalaisen järjestelmän käyttöönottamiseksi.

Kansanvalistuskomissariaatti velvoitetaan selostamaan 2 kertaa kuukaudessa KKN:lle, mitä se on käytännöllisesti tehnyt tällä alalla.

Kirjoitettu kesäkuun 7 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi­kirjoituksen mukaan*

MAALAISKÖYHÄLISTÖN JÄRJESTÄMISTÄ JA HUOLTOA KOSKEVASTA ASETUSEHDOTUKSESTA⁶²

Köyhälistökomiteain muodostamistyön, jäsenistön valinnan ja komiteain toiminnan yleistä johtamista varten perustetaan vakinainen neuvottelukunta, johon tulee kaksi Elin-

tarvikekomissariaatin ja yksi Maatalouskomissariaatin edustaja.

Kaikki paikalliset Neuvostot, elintarvikehankintaelimet ja köyhälistökomiteat samoin kuin kaikki muutkin neuvostovallan elimet noudattavat vastaavissa kysymyksissä tämän neuvottelukunnan ohjeita.

...voivat tulla ilman mitään rajoituksia järjestään kaikki paikalliset sekä myös muualta saapuneet maaseudun asukkaat, joilla ei ole vilja- tai muita elintarvikeyljäämiä, kauppa-, teollisuus- t.m.s. yrityksiä ja jotka eivät käytä batrakkien tai päivätyöläisten työvoimaa⁸³.

Köyhälistökomiteain ja paikallisten neuvostojen keskinäisiä suhteita ja toimivaltuuksien jakoa koskevat tarkat ohjeet julkaistaan erikseen.

Kirjoitettu kesäkuun 8 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1931
XVIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

VALTION RAKENNUSKOMITEAN JÄSENISTÖÄ KOSKEVASTA KKN:n PÄÄTÖSEHDOTUKSESTA⁸⁴

KKN antaa tov. Rykovin tai KKTN:n puhemiehistön tehtäväksi saattaa yleiseen tietoon politiikkamme periaatteet, joita noudatamme insinöörien mukaanvetämisessä asiantuntijavaliokuntien toimintaan ja hallinnolliseen johtotyöhön, sekä julkisuuden, työväenjärjestöjen harjoittaman arvostelun y.m. ehdot.

Kirjoitettu kesäkuun 10 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

RAUTATIELAITOKSEN TERVEHDYTTÄMISESTÄ

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI⁸⁵

Rautatielaitoksen tervehdyttämiskysymyksestä käydyn mielipiteiden vaihdon jälkeen Kansankomissaarien Neuvosto päättää: antaa tov. Nevskin tehtäväksi, sitten kun hän on neuvotellut tiukasti neuvostolaista, todella sosialistista eikä

syndikalistista politiikkaa ajavien kollegojensa kanssa, esittää lähiaikoina Kansankomissaarien Neuvostolle käytännölliset ehdotukset syndikalismin ja holtittomuuden vastustamisesta, toimenpiteistä neuvostopolitiikan rikkojien paljastamiseksi ja rankaisemiseksi, toimenpiteistä tarkoin määritellyn vastuun säätämiseksi jokaiselle viranhaltijalle velvollisuuksiensa täyttämistä ja käytännöllisistä aikaansaannoksista sekä toimenpiteistä hallintotyöhön pystyvien tovereiden mukaanvetämiseksi asioiden hoitoon.

Kulkulaitoskomissariaatin Kollegion nimittämistä lykätään, koska asetusta ei ole julkaistu⁸⁶.

Kirjoitettu kesäkuun 14 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI LUOTON MYÖNTÄMISESTÄ TEKSTIILIKOMITEALLE⁸⁷

1) Tekstiilikomitean pellavanhankintaosastolle myönnetään 50 miljoonan ruplan luotto.

2) Elintarvike- ja Sotakomissariaatit velvoitetaan esittämään 3 päivän kuluessa tarkat tiedot siitä, kuinka paljon ne ovat velkaa Tekstiilikomitealle.

3) Pellavanhankintaosasto velvoitetaan esittämään saman määräajan kuluessa laskunsa kaikille komissariaateille, jotka ovat sille velkaa. Niiden mukaan on maksettava seteleinä sitä myöten kuin Tekstiilikomitea vaatii raaka-ainehankintoja varten.

4) Tekstiilikomitean pellavanhankintaosaston menoarvioiden, tietojen ja asiainhoidon kiireistä tarkastamista varten nimitetään toimikunta ja esitetään selostus KKN:lle.

Toimikuntaan nimitetään edustajat Finanssi-, Valtionvalvonta- ja Elintarvikekomissariaatista, yksi kustakin. Toimikunnan koollekutsuminen annetaan tov. Landerin toimeksi. Tehtävä on suoritettava 3 päivässä, maanantaista 17. VI lukien.

Kirjoitettu kesäkuun 15 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI NAHKATEOLLISUUDEN PÄÄKOMITEAN RAHOITAMISESTA⁸⁸

Nahkateollisuuden pääkomitealle myönnetään viipymättä 10 miljoonaa ruplaa ennakkona siksi kunnes Kansankomissarien Neuvosto vahvistaa lopullisesti koko rahoitussuunnitelman tai 37 miljoonan ruplan suuruisen menoarvion.

Mainitun suunnitelman ja menoarvion hetikohtaista tutkimista varten nimitetään toimikunta, johon tulevat

Nahkateollisuuden pääkomitean
Elintarvikekomissariaatin
Finanssi »
Valtionvalvonta » edustajat.

Toimikunnan koollekutsuminen annetaan Nahkateollisuuden pääkomitean johtokunnan puheenjohtajan tov. Turkes-tanovin tehtäväksi ja toimikunta veloitetaan päättämään työ 5 päivän kuluessa.

Kirjoitettu kesäkuun 15 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
kästkirjoituksen mukaan*

NEUVOSTOVALLAN DEMOKRAATTISUUDESTA JA SOSIALISTISESTA LUONTEESTA

Neuvostovallan demokraattisuus ja sosialistinen luonne ilmenee siinä,

että ylimpänä valtiovaltana ovat neuvostot, jotka muodostetaan työtätekevän kansan edustajista (työläisistä, sotilaista ja talonpojista), joita näihin saakka pääoman sortamat joukot valitsevat vapaasti ja voivat erottaa milloin hyvänsä;

että paikalliset neuvostot yhdistyvät vapaasti, demokraattisen sentralismin pohjalla yhtenäiseksi valtioliiton lujittamaksi yleisvaltakunnalliseksi Venäjän Neuvostotasavallan neuvostovallaksi;

että neuvostot keskittävät käsiinsä paitsi lainsäädäntövaltaa ja lakien noudattamisen valvontaa myös lakien välittömän täytäntöönpanon neuvostojen kaikkien jäsenten välityksellä pyrkien siihen, että koko työtätekevä väestö siirtyy

vähitellen hoitamaan lainsäädäntö- ja valtion hallintotehtäviä.

Ottaen edelleen huomioon,

että kaikki yritykset laillistaa suoranaisesti tai välillisesti erillisen tehtaan tai erillisen ammattialan työläisten omistusoikeus omaan tuotantonsa tai heidän oikeutensa heikentää tai jarruttaa yleisvaltakunnallisen vallan määräyksiä ovat mitä karkeinta neuvostovallan peruseräkkeiden vääristelyä ja täydellistä sosialismin hylkäämistä...*

Kirjotettu alkuvuodesta 1918

*Julkaistu ensi kerran
huhtikuun 22 p:nä 1957
»Pravda» lehdessä 112. n:o:ssa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**»FOLKETS DAGBLAD POLITIKEN»
LEHDEN KIRJEENVAIHTAJALLE
MYÖNNETTY HAASTATTELU
HEINÄKUUN 1 p:nä 1918⁸⁹**

Kirjeenvaihtajanne keskusteli tänään Leninin kanssa Venäjän tilanteesta ja Euroopan yleisestä tilanteesta. Lenin korosti, että vallankumous syntyy aina hyvin tuskallisesti. Maa, joka suorittaa vallankumouksen yksinään, joutuu aina vaikeaan asemaan. Tilanne on kuitenkin raskas kaikkialla eikä ainoastaan Venäjällä. Sanotaan, että Venäjällä vallitsee anarkia, mutta se on nelivuotisen sodan eikä bolshevistisen järjestelmän tulosta. Kaikkein vaikeimpia tulevat olemaan viimeiset viikot ennen uuden sadon kypsymistä. Satotoiveet ovat hyvät. Vastavallankumous pyrkii käyttämään muodostunutta tilannetta kaikin keinoin hyväkseen. Vastavallankumouksen aineksia ovat rikkaat talonpojat ja upseerit, mutta ilman ulkomaista tukea se on voimaton. Kaupungeissa, joissa vastavallankumoukselliset ovat päässeet voitolle, he ovat pysyneet vallassa vain muutamia päiviä tai vain muutamia tunteja. Oikeistoieserien järjestämä Volodarskin murha on itse asiassa vastavallankumouksellisten heikkouden ilmaus. Venäjän vallankumouksen historia osoittaa puolueen turvautuvan aina yksilöterroriin, ellei sillä ole joukkojen kannatusta.

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*

* *
*

Brestin rauhaa vastustanut oppositio bolshevikkipuolueessa on tyyntynyt, sanoi Lenin. Buharin, Radek y.m. osallistuvat jälleen työhön. Rauha oli välttämätön, jotta voitiin estää saksalaiset valtaamasta koko Venäjää ja tukahduttamasta valankumousta. Mitä tulee anarkisteja vastaan kohdistettuihin toimenpiteisiin, ne johtuivat siitä, että anarkistit aseistautuivat ja osa heistä liittoutui ilmeisten rosvoainesten kanssa. Vakaumukselliset anarkistit on jo vapautettu, ja heidän suuri päivälehtensä »Anarhija» ilmestyy kuten ennenkin.⁹⁰

Näin vaikeassa tilanteessa järjestetään teollisuutta. Tuotantolaitosten omistajat sabotoivat vielä laajasti tätä työtä, mutta työläiset ottavat käsiinsä tuotantolaitosten johdon.

Tshekkoslovakien kapinasta puhuessaan Lenin ilmaisi varmuutensa siitä, että neuvostojoukot tukahduttavat kapinan, vaikka asia onkin pitkistynyt.

* *
*

Saksalaiset ovat Ukrainassa varsin tukalassa asemassa. He eivät saa talonpojilta lainkaan viljaa. Talonpojat aseistautuvat ja hyökkäilevät suurina ryhminä saksalaisten sotilaiden kimppuun kaikkialla missä vain kohtaavat näitä. Tämä liike laajenee. Saksalaisismiehityksen vaikutuksesta bolshevismi on kehittynyt Ukrainassa tavallaan kansalliseksi liikkeeksi. Se kokoaa ympärilleen henkilöitä, jotka eivät ole aikaisemmin halunneet kuulla puhuttavankaan bolshevismista. Jos saksalaiset miehittäisivät Venäjän, tulos olisi aivan sama. Saksalaiset tarvitsevat rauhaa. On kuvaavaa, että Ukrainassa saksalaiset kaipaavat rauhaa kiihkeämmin kuin ukrainalaiset itse. Samoin on asianlaita Turkin suhteen. Saksalaiset ovat solmineet Ukrainan Radan kanssa edullisen sopimuksen, vaikka Ukrainassa onkin herjattu aina Brestin rauhaa. Nyt saksalaiset auttavat taistelemaan bolshevikkeja vastaan Kaukasiassa.

* *
*

Meidän täytyy nyt Venäjällä odottaa Euroopan vallankumousliikkeen kehittymistä. Sotapuolue on Saksassa tällä haavalla niin voimakas, että se puhuu ylenkatseellisesti Berliinin hallituksesta. Imperialismin vastustaminen voimistuu silti

jopa porvaripiireissäkin. Asioiden täytyy kehittyä kaikkialla ennemmin tai myöhemmin niin pitkälle, että tapahtuu poliittinen ja yhteiskunnallinen romahdus. Nykytilanne on epävakaa, mutta pelkästään sodan ja verenvuodatuksen avulla ei voida luoda parempaa järjestystä.

*Julkaistu ruotsin kielellä
heinäkuun 4 p:nä 1918
»Folkets Dagblad Politiken»
lehden 152. n:o:ssa*

*Julkaistu venäjän kielellä
ensi kerran 1962
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 2. n:o:ssa*

*Julkaistaan lehden tekstin mukaan
Käännös ruotsin kielestä*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI MAATALOUSKONEIDEN TOIMITTAMISESTA TALONPOJILLE⁹¹

Muodostetaan toimikunta Maatalouskomissariaatin, KKT:n:n maatalouskonehankintaosaston ja Elintarvikekomissariaatin edustajista (tov. Kozmin kutsutaan neuvottelevaksi jäseneksi) käsittelemään käytännöllisiä toimenpiteitä maatalouskoneiden hankkimiseksi talonpojille. Toimikunta veloitetaan kokoontumaan huomenna (heinäkuun 3 p:nä) aamulla, jotta se voisi ottaa jo huomenna yhteyden V edustajakokoukseen saapuneisiin edustajiin⁹². Toimikunnan koollekutsuminen ja selostuksen teko Kansankomissaarien Neuvostossa annetaan tov. Harlovin tehtäväksi. Täytöntöönpano annetaan tov. Seredan toimeksi.

Kirjoitettu heinäkuun 2 p:nä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
pöytäkirjamerkintöjen
konekirjoitustekstin mukaan*

EHDOTUS KKN:n PÄÄTÖKSEKSI »TASAVALLAN MUISTOMERKEISTÄ ANNETUN ASETUKSEN» TÄYTTÄMÄTTÄ JÄTTÄMISESTÄ⁹³

Kansankomissaarien Neuvosto huomauttaa Kansanvalistusasiain ja Valtion omaisuuden komissariaateille sekä myös Moskovan kaupunkineuvoston puhemiehistölle kerrassaan sietämättömästä toimettomuudesta 14. IV 1918 annetun ase-

tuksen (n:o 416*, Asetuskokoelma, n:o 31) täytäntöönpanossa ja vaatii niitä huomenna, 9. VII 1918, valitsemaan yhteisestä sopimuksesta yhden vastuunalaisen henkilön valvomaan tarmokkaasti asetuksen toteuttamista ja viipymätöntä täytäntöönpanoa sekä tekemään siitä kahdesti viikossa selostuksen KKN:n Puheenjohtajalle.

Kirjoitettu heinäkuun 8 pnä 1918

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

VSFNT:n PERUSTUSLAIN TOISEN LUVUN 20. KOHDAN LUONNOS⁹⁴

VSFNT myöntää ulkomaalaisille työläisille, jotka tekevät tuottavaa työtä Tasavallan alueella, samat täydet kansalais- ja valtiolliset oikeudet kuin on Venäjän kansalaisilla.

*Kirjoitettu 1918 heinäkuussa,
ennen 10 päivää*

*Julkaistu ensi kerran 1959
XXXVI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsi kirjoituksen mukaan*

PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA PRESNJAN KAUPUNGINOSASSA HEINÄKUUN 26 pnä 1918⁹⁵

(Tov. Lenin otetaan vastaan kauan kestävin suosionosoituksin. Lauletaan »Kansainvälinen». Kaikki nousevat seisomaan.) Puheenvuoro annetaan tov. Leninille, ja hän selittää hyvin selvästi ja ymmärrettävästi neuvostomaan Perustuslain olemusta, tämän Perustuslain perussäännöksiä. Neuvostot ovat kansanvallan korkein muoto. Neuvostot eivät ole mielikuvituksen aikaansaannoksia, ne ovat reaalisen todellisuuden tuote. Ne ovat syntyneet ja kehittyneet ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa meidän takapajuisessa maassamme, mutta objektiivisesti niiden täytyy tulla työväen vallan muodoksi kaikkialla maailmassa.

* Tarkoitetaan 416. pykälää. *Toim.*

Kaikki tähänastiset perustuslait ovat suojelleet hallitsevien luokkien etuja. Vain Neuvostoperustuslaki yksin palvelee ja on jatkuvasti palveleva työtätekeviä ja on voimallinen välikappale taisteltaessa sosialismin toteuttamisen puolesta. Tov. Lenin tähdensi erittäin osuvasti, miten porvarillisten perustuslakien »paino- ja kokoontumisvapaus» -vaatimukset eroavat Neuvostoperustuslain vaatimuksista. Siellä paino- ja kokoontumisvapaus on porvariston yksinoikeutena, siellä porvaristo kokoontuu salongeissaan, julkaisee suurlehtiään pankkien varoilla pyrkien levittämään valheita ja parhaamaan, myrkyttämään kansanjoukkojen tietoisuutta, siellä kuristetaan työväenlehdistöä eikä sen anneta sanoa sanaansa ja mielipidettään ryöstösodasta, sodan vastustajia vainotaan ja heidän kokouksensa kielletään. Täällä Neuvosto-Venäjällä työväenlehdistö on sitä vastoin olemassa työtätekeviä varten ja palvelee heitä. Me takavarikoimme Venäjällä porvaristolta upeat talot ja palatsit ja luovutamme ne työläisille, että he muuttaisivat ne kerhotalokseen, ja se merkitsee tosiasiallista kokoontumisvapautta. Uskonto on yksityisasia. Jokainen saa uskoa mihin haluaa tai olla yleensä uskomatta. Neuvostotasavalta liittyy yhteen kaikkien kansakuntien työtätekevät ja puolustaa työtätekevien etuja tekemättä mitään eroa kansakuntien välillä. Neuvostotasavalta ei tunne mitään uskonnollisia eroja. Se on kaiken uskonnon ulkopuolella ja pyrkii erottamaan uskonnon neuvostovaltiosta. Edelleen tov. Lenin kuvasi sitä vaikeaa tilannetta, jossa imperialistisaalistajien joka taholta saartama neuvostovalta on nykyään. Tov. Lenin sanoi olevansa varma siitä, että puna-armeijalaiset puolustavat kaikin voimin Neuvostotasavaltaamme kansainvälisen imperialismiin hyökkäyksiltä ja säilyttävät sen siihen saakka, kunnes liittolaisemme — kansainvälinen proletariaatti — ehättää avuksemme. (Kokousyleisö osoittaa yksimielisesti kauan ja myrskyisesti suosiota tov. Leninin puheen päätyttyä. Lauletaan »Kansainvälinen».)

*Julkaistu ensi kerran 1957
»Kommunist» aikakauslehden
5. n:ossa*

*Julkaistaan pöytäkirjamerkintöjen
konekirjoitustekstin mukaan*